

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-10 બી, જૂના સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા.01/08/2025

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,(તમામ),
ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:-ધોરણ-9 થી 12ના કેટલાક વિષયોના અભ્યાસક્રમના માસવાર આયોજન તેમજ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ મોકલવા બાબત.
સંદર્ભ:-તા.17/07/2025ના રોજ મળેલ શૈક્ષણિક સમિતિના ઠરાવ ક્રમાંક:12/2025

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે ધોરણ-9 થી 12ના ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા), અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા), હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) તેમજ ઉર્દૂ (પ્રથમ ભાષા)ના પાઠ્યપુસ્તકોમાં શ્રીમદ્ ભગવદગીતાના મૂલ્યોને લગતા પ્રકરણોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. ધોરણ-9 થી 12ના કમ્પ્યુટર અધ્યયન વિષયનો અભ્યાસક્રમ રીવાઈઝ કરવામાં આવેલો છે. ધોરણ-12 અર્થશાસ્ત્ર વિષયના પાઠ્યપુસ્તકમાં પ્રાકૃતિક ખેતીના પ્રકરણનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. જે અન્વયે ઉક્ત વિષયોના અભ્યાસક્રમના માસવાર આયોજન તેમજ પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપમાં તજજ્ઞશ્રીઓ દ્વારા સુધારા કરવામાં આવેલ છે. તા.17/07/2025ના રોજ મળેલ શૈક્ષણિક સમિતિની બેઠકમાં સંદર્ભ દર્શિત ઠરાવથી કરવામાં આવેલ નિર્ણય અન્વયે શૈક્ષણિક વર્ષ 2025-26 થી ધોરણ-9 થી 12માં ઉક્ત વિષયોના અભ્યાસક્રમના માસવાર આયોજન તેમજ પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપનો અમલ કરવામાં આવનાર છે.

આ સાથે ઉપરોક્ત વિષયોના અભ્યાસક્રમના માસવાર આયોજન તેમજ પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ મોકલી આપવામાં આવે છે. વિશેષમાં જણાવવાનું કે ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ દ્વારા પ્રથમ ભાષાના પાઠ્યપુસ્તકમાં શ્રીમદ્ ભગવદગીતાનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. તે પૈકી ગુજરાતી પ્રથમ ભાષાના પાઠ્યપુસ્તકમાં આ અંગેના પ્રકરણોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે, જ્યારે હિન્દી (પ્રથમ ભાષા), અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા) અને ઉર્દૂ (પ્રથમ ભાષા)ની પૂરક પુસ્તિકા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. ઉક્ત પૂરક પુસ્તિકાની સોફ્ટ કોપી આ સાથે મોકલવામાં આવે છે. ઉક્ત વિગતે ઉપરોક્ત વિષયોના અભ્યાસક્રમના માસવાર આયોજન, પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ તેમજ પૂરક પુસ્તિકા આપના તાબા હેઠળની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જાણ તેમજ અમલ સારું મોકલી આપશો.

સંયુક્ત નિયામક

બીડાણ:-ઉપર મુજબ

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર

નકલ સવિનય રવાના:-

- માન.અધ્યક્ષશ્રી, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11

વિષય : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001)

અભ્યાસક્રમનું માસવાર આયોજન

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ નંબર	પ્રકરણનું નામ	અંદાજિત તાસ
1.	જૂન	1.	નાવિક વળતો બોલિયો	03
		2.	પોસ્ટ-ઓફિસ	05
		3.	એમ ઉગાર્યો ચંદ્રહાસ	04
			● વ્યાકરણ	04
			● લેખન(વિચાર વિસ્તાર)	03
2.	જુલાઈ	4.	અમૃતા	04
		5.	છપ્પા-ઉખાણાં	05
		6.	સુંદરીની શોધ	04
			● વ્યાકરણ	05
			● અર્થગ્રહણ (પદ્યાર્થગ્રહણ)	04
			● લેખન (નિબંધ લેખન)	05
3.	ઓગસ્ટ	7.	વનમાં ચાંદલિયો ઊગ્યો	03
		8.	બુરાઈના દ્વાર પરથી	05
		9.	ચક્રવાક મિથુન	04
			● પૂરક વાચન-1	02
			● વ્યાકરણ	02
			● અર્થગ્રહણ (ગદ્યાર્થ)	04
			● લેખન (વિચાર-વિસ્તાર)	02
4.	સપ્ટેમ્બર	10.	જીભ	04
		11.	સીમ અને ઘર	03
		12.	પ્રસંગદીપ	04
			● પૂરક વાચન-2	02
			● લેખન (નિબંધ લેખન)	04
5.	ઓક્ટોબર	13.	પરાજયની જીત	04
		14.	વાત એક શાપની	04
		28.	પરમસુખનાં પગથિયાં	04
6.	નવેમ્બર	15.	મારા ફળીનાં ઝાડવાં બે	03
		16.	તપસ્વી સારસ્વત	04
		17.	ભજન કરે તે જીતે	03
			● પૂરક વાચન-3	02
			● વ્યાકરણ	03
			● અર્થગ્રહણ (પદ્યાર્થ)	03
			● લેખન (અહેવાલ)	03

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ નંબર	પ્રકરણનું નામ	અંદાજિત તાસ
7.	ડિસેમ્બર	18.	હુકમમાલિક	05
		19.	કાવ્ય-દ્વયી	03
		20.	સ્ટેચ્યુ રમવાની મઝા	03
			• વ્યાકરણ	06
			• અર્થગ્રહણ (ગદ્યાર્થ)	03
			• લેખન (નિબંધ લેખન)	06
8.	જાન્યુઆરી	21.	ભગવાનનો ભાગ	03
		22.	જમાના પ્રમાણે	04
		23.	સહી નથી	03
			• વ્યાકરણ	02
			• અર્થગ્રહણ (સંક્ષેપ)	03
			• લેખન (વિચારવિસ્તાર)	02
9.	ફેબ્રુઆરી	24.	રેકૉર્ડ્સ બુક	03
		25.	કુહા - મુક્તક - હાઈકુ	03
		26.	બે દેશાંત	03
			• વ્યાકરણ	07
			• અર્થગ્રહણ (પદ્યાર્થ)	03
			• લેખન (અહેવાલ)	05
10.	માર્ચ	27.	માર્ગ સલામતી : સુરક્ષિત ડ્રાઈવિંગ	04
		29.	ત્રિવેણી	04
			• પૂરકવાચન-4	02
			• વ્યાકરણ	04
			• અર્થગ્રહણ (ગદ્યાર્થ)	03
			• લેખન (નિબંધ લેખન, અહેવાલ)	(3+2) 5
11.	એપ્રિલ		પુનરાવર્તન	

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11 (વિજ્ઞાન/સામાન્ય પ્રવાહ)

ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન(K)	સમજ(U)	ઉપયોગન(A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	10	12	18	26	14	80
ટકા %	13%	15%	22%	33%	17%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		વિકલ્પ વિના	વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	33	33	24
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	18	20	18
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	06	14
4.	વિસ્તૃત પ્રશ્નો (LA)	04	05	16
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	03	08
	કુલ	62	67	80

પ્રકરણ/વિભાગ દીઠ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણ/વિભાગનું નામ	પ્રકરણ/વિભાગ દીઠ ગુણ
1	પદ્ય વિભાગ	16
2	ગદ્ય વિભાગ	16
3.	વ્યાકરણ	16
4.	અર્થગ્રહણ	16
5	લેખન સજ્જતા	16
	કુલ ગુણ	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11 (વિજ્ઞાન/સામાન્ય પ્રવાહ)

ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	PART - A	
1 થી 11	પદ્ય વિભાગ	[16]
	PART - B	
12 થી 22	ગદ્ય વિભાગ	[16]
	PART - C	
23 થી 52	વ્યાકરણ વિભાગ	[16]
	SECTION - D	
53 થી 64	અર્થગ્રહણ	[16]
	SECTION - E	
65 થી 67	લેખન સજ્જતા	[16]
	કુલ ગુણ	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11 (વિજ્ઞાન/સામાન્ય પ્રવાહ)

ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

1. દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
2. સામાન્ય વિકલ્પ આપેલ છે.
3. પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.
4. લેખન સજ્જતા ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A પદ્ય આધારિત

- આપેલ પ્રશ્નોના હેતુલક્ષી ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [03]
પ્રશ્ન-1, 2, 3
- આપેલ બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નોનાં ઉત્તર યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખવાનો રહેશે. (A, B, C, D વિકલ્પ આપવાના રહેશે.) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [03]
પ્રશ્ન-4, 5, 6
- આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-7, 8
- આપેલ પ્રશ્નનો ચાર-પાંચ વાક્યમાં ઉત્તર લખવાનો રહેશે. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-9, 10
- આપેલ પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખવાનો રહેશે. (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-11 અથવા 11

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

- આપેલ પ્રશ્નોના હેતુલક્ષી ઉત્તર આપવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) (કર્તા, કૃતિ, મૂળકૃતિ, સા. સ્વરૂપ આધારિત પ્રશ્ન પૂછવાના રહેશે.) [03]
પ્રશ્ન-12, 13, 14
- આપેલ બહુવિકલ્પ પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તર યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખવાના રહેશે. (A, B, C, D વિકલ્પ આપવાના રહેશે.) (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [03]
પ્રશ્ન-15, 16, 17
- આપેલ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-18, 19
- આપેલ પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યોમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-20, 21

- આપેલ પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખવાનો રહેશે (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-22 અથવા 22

વિભાગ - C (વ્યાકરણ વિભાગ)

- આપેલ સમાનાર્થી શબ્દોમાંથી કોઈપણ ચાર સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-23, 24, 25, 26, 27
- આપેલ વાક્યોમાંથી કોઈપણ ચાર રેખાંકિત શબ્દનો વિરોધી શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ બદલાય નહીં તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખવાનું રહેશે. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-28, 29, 30, 31, 32
- આપેલ શબ્દસમૂહોમાંથી કોઈપણ ચાર શબ્દસમૂહો માટે એક શબ્દ લખવાનો રહેશે. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-33, 34, 35, 36, 37
- આપેલા તળપદા શબ્દોનું શિષ્ટરૂપ લખવાનું રહેશે. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [01]
પ્રશ્ન-38, 39
- આપેલા શબ્દોની સાચી જોડણી લખવાની રહેશે. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [01]
પ્રશ્ન-40, 41
- આપેલા શબ્દોના અનેકાર્થી (અર્થભેદ) લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [01]
પ્રશ્ન-42, 43
- આપેલા રૂઢિપ્રયોગોમાંથી કોઈપણ બે રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરવાનો રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-44, 45, 46
- આપેલ પ્રશ્નોમાં દર્શાવેલ સૂચના મુજબ કોઈપણ પાંચ ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [05]
પ્રશ્ન-47 સંયોજક શોધો.
પ્રશ્ન-48 પ્રત્યય સુધારો.
પ્રશ્ન-49 વિભક્તિ ઓળખાવો.
પ્રશ્ન-50 વાક્ય પ્રકાર ઓળખાવો.
પ્રશ્ન-51 વાક્ય પરિવર્તન કરો.
પ્રશ્ન-52 વાક્ય પરિવર્તન કરો.

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ)

- આપેલ પાઠ્યેતર પદ્યના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [05]
પ્રશ્ન-53, 54, 55, 56, 57
- આપેલ પાઠ્યેતર ગદ્યખંડના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખવાના રહેશે. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [05]
પ્રશ્ન-58, 59, 60, 61, 62

- આપેલ ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરવાનો રહેશે. (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-63
- આપેલ બે વાક્યમાં યોગ્ય વિરામચિહ્નનો દર્શાવી ફરીથી લખવાના રહેશે. (જેના 2 ગુણ રહેશે.) [02]
પ્રશ્ન-64

વિભાગ - E (લેખન સજ્જતા)

- આપેલ પંક્તિનો વિચાર-વિસ્તાર કરવાનો રહેશે. (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-65
- આપેલ વિષય પર આશરે 70 થી 80 શબ્દોમાં અહેવાલ લખવાનો રહેશે. (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]
પ્રશ્ન-66
- આપેલ વિષયોમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આપેલા મુદ્દા પરથી નિબંધ લખવાનો રહેશે. (જેના 8 ગુણ રહેશે) [08]
પ્રશ્ન-67 અથવા 67 અથવા 67

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11 (સામાન્ય/વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

1. દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
2. સામાન્ય વિકલ્પ આપેલ છે.
3. પ્રશ્નની જમણી બાજુમાં અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.
4. લેખન સજ્જતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલ પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ રહેશે.) [03]
- 1. 'સીમ અને ઘર' કાવ્યનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.
- 2. 'સહી નથી' ગઝલકારનું પૂરું નામ જણાવો.
- 3. કવિ ભાલણને કયું બિરુદ આપવામાં આવ્યું છે ?
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાં તેની નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. [03]
- (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.)
- 4. મદન કુંવર કયા રાજ્યનો રાજકુમાર હતો.
- (A) કૌંતલપુર (B) ખદલપુર
- (C) કૌશલ (D) કોતરપુર
- 5. આવી નગરમાં લાગી _____ પંક્તિ પૂરી કરો.
- (A) આય (B) લાય
- (C) વાય (D) યાય
- 6. ગોરી શબ્દનો સાચો અર્થ શું થાય ?
- (A) ગૌરી (B) રૂપાળી સ્ત્રી
- (C) ગાય (D) પાણીની ગોળી
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [02]
- 7. ભગવાન પોતાનો ભાગ ખાવા ક્યારે આવતા ?
- 8. કયો ડર પેદા થવાથી ફળીનું ઝાડવું જંગલમાં જવાની વાતો કરે છે ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નનો ચાર પાંચ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 2 ગુણ રહેશે.) [04]

9. હજી સુધી ઘરે કોણ પાછું ફર્યું નથી ? શા માટે ?

10. નાયકના આતિથ્ય માટે નાયિકા શી-શી વિનંતી કરે છે ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નનો સંવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]

11. રાજા અશોકમાંથી સાધુ અશોક બન્યાની જીવનયાત્રા તમારા શબ્દોમાં લખો.
અથવા

11. 'મારા ફળીના બે ઝાડવા' ગીતનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - B ગદ્ય આધારિત

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [03]

12. 'ધુરાઈના દ્વાર પરથી' કૃતિના લેખકનું નામ જણાવો.

13. 'તપસ્વી સારસ્વત' કૃતિના નાયકનું નામ જણાવો.

14. કયો ગ્રંથ પરમ સુખનું પગથિયું છે ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના તેની નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [03]

15. 'આ માણસ ગાંડો છે ?' આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(A) પોસ્ટમાસ્ટર

(B) ક્લાર્ક

(C) અલીગેસો

(D) લક્ષ્મીદાસ

16. મનુષ્યનું ઈશ્વર સાથેનું આત્મિક જોડાણ એટલે...

(A) જ્ઞાન

(B) યોગ

(C) ભક્તિ

(D) કર્મ

17. 'જુગલ જુગારી' નાટકની નાયિકા કોણ હતી ?

(A) રંભા

(B) લલિતા

(C) ગુલાબ

(D) કુમારિકા

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [02]

18. જીભ દ્વારા કયા બે કાર્યો થાય છે ?

19. આપણમાં કેવી મનોવૃત્તિ દઢ થઈ ગઈ છે ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ચાર-પાંચ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 02 ગુણ રહેશે.) [04]

20. લેખક બધી ઈન્દ્રિયોમાં કઈ ઈન્દ્રિયને સર્વશ્રેષ્ઠ માને છે ? શા માટે ?

21. લગ્નમાં ભેટ આપવાનો રિવાજ જાણીતો છે, પણ કિશને અમુને શી ભેટ આપી ? શા માટે ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (જેના 4 ગુણ રહેશે.) [04]
- 22. ઘમંડી રમણિકલાલ કેવી રીતે પસ્તાવાના ઝરણામાં નાહ્યા, તે તમારા શબ્દોમાં તારવો.

અથવા

- 22. 'રેફરન્સ બુક' લઘુકથામાંથી પ્રગટ થતું બાનું રેખાચિત્ર આલેખો.

વિભાગ - C વ્યાકરણ આધારિત

- નીચે આપેલા સમાનાર્થી શબ્દો સામ સામે શોધીને લખો. (કોઈપણ ચાર, દરેકના 0.5 ગુણ રહેશે.) [02]

23. કાષ્ઠ	જંગલ	મર્યાદા
24. સીમાડો	લાકડા	જુસ્સાદાર
25. રૂઆબદાર	ઝડપ	વેગ
26. વન	હદ	બળતણ
27. ગતિ	પ્રભાવી	કાનન

- નીચે આપેલા વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દનો વિરોધી શબ્દ લખી વાક્યનો અર્થ ન બદલાય તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખો. (દરેકનો 0.5 ગુણ રહેશે, કોઈપણ ચાર લખવાના રહેશે.) [02]

28. અલી મૂળ હોશિયાર શિકારી હતો.

29. પ્રણય અતૃપ્ત જ રહે છે.

30. ભજન કરે તે હારતો નથી

31. હું પિક્કારું છું.

32. પરાજિત કલિંગમાં ચુપકીટી છવાઈ રહી.

- નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (કોઈપણ ચાર, દરેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [02]

33. રસ્તા પર ચાલતાં ચાલતાં જનાર

34. માટીની ભીંતવાળો ઓરડો

35. જેનો કોઈ શત્રુ નથી તે

36. ઝટ ન ઉકેલી શકાય તેવો પ્રશ્ન

37. ગાયનો સમૂહ કે ટોળું

- નીચે આપેલા તળપદા શબ્દોના શિષ્ટરૂપ લખો. (દરેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [01]

38. ગોરી

39. મનુજ

- નીચે આપેલા શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (દરેકનો 0.5 ગુણ રહેશે.) [01]

40. પરીસ્થીતી

41. કઠીયારો

- નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થભેદ લખો. (દરેકનો 0.5 ગુણ રહેશે) [01]

42. જિન-જીન

43. ભાગ - ભાંગ

- નીચે આપેલા રૂઢિપ્રયોગોમાંથી કોઈપણ બે રૂઢિપ્રયોગોના અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (પ્રત્યેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [02]

44. રફુચકર થઈ જવું

45. પોબારા ગણી જવું

46. પેટનું પાણીય ના હાલવું

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના કૌંસમાં દશવિલ સૂચના મુજબ કોઈપણ પાંચના ઉત્તર લખો, (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [05]

47. આવ્યાં છો ત્યારે ઉતારા કરતાં જાવ (સંયોજક શોધો)

48. મોટા કરીને મા તે ખોળામાં ખસતા કર્યા (પ્રત્યય સુધારો)

49. મનુષ્યોનું મગજ વધારે બળવાન હોય છે. (વિભક્તિ ઓળખાવો)

52. હિચકારું કૃત્ય જોઈને કોણ બોલ્યું ? (વાક્યનો પ્રકાર ઓળખાવો)

51. રમણિકલાલે સો રૂપિયાની નોટ કાઢી (કર્મણિ વાક્ય બનાવો)

52. શેઠ, મરનારનું ભલું ધાય એવા કામમાં આ રૂપિયા વાપરવા (આજ્ઞાર્થ વાક્યમાં ફેરવો)

વિભાગ - D (અર્થગ્રાહણ)

- નીચે આપેલું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [05]

ઓચિંતુ કોઈ મને રસ્તે મળે
ને કદિ ધીરેથી પૂછે કે કેમ છે ?
આપણે તો કહીએ કે દરિયાની મોજમાં
ને ઉપરથી હુદરતની રહેમ છે.
ફાટેલાં બિસ્સાની આડમાં મૂકી છે અમે
છલકાતી મલકાતી મોજ
એકલો ઊભું ને તોય મેળામાં હોઉં એવું
લાગ્યા કરે છે મને રોજ
તાળું વસાય નહીં એવડી પટારીમાં
આપણો ખજાનો હેમખેમ છે.
આપણે તો કહીએ કે....
આંખોમાં પાણી તો આવે ને જાય
નથી ભીતર ભીનાશ થતી ઓછી
વઘ-ઘટનો કાંઠાઓ રાખે હિસાબ
નથી પરવા સમંદરને હોતી
સૂરજ તો ઊગે ને આથમીયે જાય
મારી ઉપર આકાશ એમ ને એમ છે.
આપણે તો કહીએ કે...

પ્રશ્નો :

53. 'કોઈ પૂછે કે કેમ છે ?' પ્રશ્નનો કવિ શો ઉત્તર આપે છે ?
54. 'કોઈ પૂછે કે કેમ છે ?' પ્રશ્નના આપેલા ઉત્તરમાં કવિનો કયો ભાવ પ્રગટ થયો છે ?
55. કવિએ મોજને ક્યાં મૂકી છે ?
56. 'આપણો ખજાનો હેમખેમ છે' દ્વારા કવિ શું કહેવા માંગે છે ?
57. કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ રહેશે.) [05]

વૃક્ષો અન્યના સુખ માટે છાંયડો આપે છે, પોતે તાપમાં તપીને અને અસહ્ય ગરમી વેઠીને બીજાને પોતાના ફળ આપે છે. તે પરોપકારી મનુષ્યો જેવા જ હોય છે. જો આ નાશવંત કાયાનો ઉપયોગ પરોપકાર્યે ન થવાનો હોય તો તેની ઉપયોગીતા શી ? સુખડ જેમ વધારે ઘસાય તેમ વધારે સુવાસ આપે, શેરડી જેમ વધારે પિલાય તેમ વધારે રસ આપે, સોનું જેમ વધારે તપે તેમ વધારે ચળકાટ ધારણ કરે, ઉદાર મનુષ્યો પ્રાણાન્તે પણ પોતાના સદ્ગુણો તજતા નથી, જગત તેમની સ્તુતિ કરે કે ન કરે, તેઓ શ્રીમંત હો કે ગરીબ હો અલ્યાયુ હો કે દીર્ઘાયુ હો, તેઓ ગમે તે સ્થિતિમાં હો પરંતુ તેઓ પોતાના માર્ગથી ચલિત થશે નહિ. જે બીજાના માટે જીવતો નથી તેનું જીવન નિરર્થક છે. જીવવા ખાતર જીવવું એ તો કાગડા-કૂતરાનું જીવન. જેઓ સૃષ્ટિના કલ્યાણમાં પ્રાણ પાથરે છે તેઓ પોતાનું જીવન સાર્થક કરે છે.

પ્રશ્નો :

58. પરોપકારી મનુષ્યો કોના જેવા હોય છે ?
59. કાગડા-કૂતરાનું જીવન કોને કહેવાય ?
60. કોનું જીવન નિરર્થક છે ?
61. કેવા મનુષ્યો પ્રાણાન્તે પણ પોતા સદ્ગુણો તજતા નથી ?
62. ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચી, ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી યોગ્ય શીર્ષક આપો. [04]

63. એક અરીસા ઉપર જો કચરો અને ધૂળ જામી ગયાં હોય તો તેમાં આપણું પ્રતિબિંબ જોઈ શકાતું નથી; તે જ રીતે અજ્ઞાન અને દુષ્ટતા આપણા હૃદયના અરીસા ઉપર કચરા અને ધૂળ સમાન છે. જેમાં આપણે આપણી જાતનો જ સૌથી પ્રથમ વિચાર કરીએ છીએ તે સ્વાર્થીપણું એ મોટામાં મોટું પાપ છે, જે એમ વિચારે છે કે 'હું પહેલો ખાઈ લઈશ. હું બીજાઓ કરતાં વધુ ધન મેળવીશ અને બધું મારી પાસે જ રાખીશ.' જે એમ વિચારે છે કે 'બીજાઓની પહેલાં હું સ્વર્ગે જઈશ, બીજાઓની પહેલાં હું મુક્તિ મેળવીશ' તે મનુષ્ય સ્વાર્થી છે. નિઃસ્વાર્થી મનુષ્ય કહે છે, 'હું' છોલ્લો રહીશ, હું સ્વર્ગમાં જવાની દરકાર રાખતો નથી. વળી, જો નરકે જવાથી પણ મારા ભાઈઓને હું મદદરૂપ થઈ શકું તો હું નરકે જવા પણ તૈયાર છું.' આ નિઃસ્વાર્થીવૃત્તિ ધર્મની કસોટી છે.

— સ્વામી વિવેકાનંદ

- યોગ્ય વિરામચિહ્નો મૂકી વાક્યો ફરીથી લખો : [02]

64. અરે આવે શું નહીં તમે મોઢામાંથી કાંક બોલો તો-તો હમણાં આવે; મોરલીને માથે નાગ આવે એમ આવે. આમ જોવોને આખી પીઠમાં કાછિયા કેવી-કેવી બોલી કરીને લલકારી રિયા છે.

વિભાગ - E (લેખન સજ્જતા)

65. નીચે આપેલી પંક્તિનો આશરે 100 શબ્દોમાં વિચાર વિસ્તાર કરો. [04]
'કોઈ મારા માર્ગમાં કંટક ભલેને પાથરે;
પુષ્પ તેના માર્ગમાં વેરીશ હું, વેરીશ હું.'
66. તમારી શાળામાં યોજાયેલ ધો.-10 અને 12ના વિદ્યાર્થીઓના વિદાય સમારંભનો અહેવાલ તમારી ભાષામાં લખો. [04]
67. નીચે આપેલા પૈકી કોઈ એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. [08]
- સૃષ્ટિનો શણગાર : વસંત
(પ્રસ્તાવના - વિવિધ ઋતુ - અનોખી વસંત - પ્રકૃતિની શોભા - માનવજીવન અને પ્રકૃતિમાં પરિવર્તનો - સૃષ્ટિ પર અસરો)
 - પ્રદૂષણ - એક સાર્વત્રિક સમસ્યા
(પ્રસ્તાવના - એકવીસમી સદીનો મોટો પડકાર - વૈશ્વિક સમસ્યા - વાયુ પ્રદૂષણ - જળ પ્રદૂષણ - ધ્વનિ પ્રદૂષણ - પ્રદૂષણ ઘટાડવાના ઉપાયો - ઉપસંહાર)
 - સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રભુતા
(પ્રસ્તાવના - શરીરની સ્વચ્છતા - ઘર અને મહોલ્લાની - ગાંધીજીની સ્વચ્છતા અંગેના પ્રયત્નો - ગામડાં અને શહેરોની સ્થિતિ - સ્વચ્છતાની સહિયારી જવાબદારી - ઉપસંહાર)

Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar

Academic Year - 2025-26

Standard : 11

Subject : English (FL) (006)

(Science & General Stream)

Textbooks : Month-wise Planning of Syllabus

1. Hornbill (Prose and Poetry)
2. Snapshots (Supplementary Reader)
3. Shreemad Bhagavad Gita

Sr. No.	Month	Units	Grammar	Composition	No. of Periods (Approx)
1.	June	Ch. 1 The Portrait of a Lady Poem: 1 A Photograph	- Tenses & Parts of Speech (Fill in the blanks) - Idioms & Phrases - Figures of Speech	- E-mail Writing - Advertisement - Note - Making	Pr : 04 Po. : 03 Gr. : 07 Comp : 05
2.	July	Ch. 2 We're Not Afraid to Die... if we can All be Together Ch. 3 Discovering Tut: The Saga Continues SR:- 1. The Summer of the Beautiful White Horse Shreemad Bhagavad Gita (SBG) Unit 1 - Steps to Ecstasy	- Transformation of sentences - Idioms & Phrases - Punctuations	- Unseen Poem Comprehension - Report Writing - Article Writing	Pr. : 06 Sr. : 04 Gr. : 07 Comp : 07 SBC : 03
3.	August	Po. :2 The Laburnum Top SR. 2 The Address	- Direct-Indirect Speech - Rectification of Errors - Fill in the blanks (Parts of Speech- Tenses) - Figures of speech	- Data Interpretation - Job Application	Po. : 03 SR : 03 Gr. : 08 Comp : 08
4.	September	Ch-4. The Ailing Planet: The Green Movement's Role Poem-3. The voice of the Rain	- Direct-Indirect Speech - Punctuations - Rectification of Error	- Essay Writing - Speech Writing	Pr. : 04 Po. : 03 Gr. : 09 Comp. : 09
5.	October	Ch. 5. The Adventure	- Transformation of sentences	- Speech Writing - Essay Writing	Pr. : 04 Gr. : 04 Comp : 04

Sr. No.	Month	Units	Grammar	Composition	No. of Periods (Approx)
6.	November	Sr. 3 Mother's Day Po. 4. Childhood Shrimad Bhagavad Gita (SBG) Unit-2 Confluence	- Transformation of sentences - Speech	- Note Making - Data- Interpretation	SR. : 06 Po. : 02 Gr. : 05 Comp : 05 SBG : 03
7.	December	Gh. 6. Silk Road SR. 4 The Ghat of the Only World	- Transformation of Sentences - Direct-Indirect Speech	- Job Application - Report Writing - Note-Making	Pr. : 06 SR. : 04 Gr. : 08 Comp : 08
8.	January	Po. 5. Father to Son SR. 5 Birth	- Rectification of Errors - Transformation of Sentences - Fill in the blanks (Parts of Speech)	- Article Writing - Advertisement - Essay Writing - Data- Interpretation	Po. : 03 SR. : 05 Gr. : 08 Comp : 09
9.	February	SR. 6 The Tale of Melon City	- Idioms and Phrases - Transformation of sentences - Punctuations - Figures of Speech	- Email Writing - Speech Writing - Comprehension of poem (unseen) - Essay Writing	SR. : 04 Gr. : 10 Comp : 10
10.	March	Revision	- Revision	- Revision	22
11.	April	Revision	- Revision	- Revision	24

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

**Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL) (006)
First Term - 2025-26**

Time : 2 Hours

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

Total Marks: 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર-માધ્યમિક-શિક્ષણના બૃહદ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

Objective-wise Weightage :

Objectives	Knowledge (K)	Understanding (U)	Application (A)	Higher order thinking Skills		Total
				Synthesis and Analysis	Interpretation and Evaluation	
Mark	08	14	10	08	10	50
Percentage	16%	28%	20%	16%	20%	100%

Weightage as per type of Questions :

Sr.No.	Type of Question	No. of Questions		Total
		Without General Options	With General Options	
1.	Objective Type (O)	18	18	15
2.	Very Short Answer Type (VSA)	06	06	06
3.	Short Answer Type (SA-I)	04	06	08
4.	Short Answer Type (SA-II)	04	04	15
5.	Long Answer Type (LA)	01	01	06
	Total	33	35	50

Skill-wise Weightage :

Sr.No.	Language Skills	Weightage
1.	Literature Comprehension	20
2.	Grammar	10
3.	Reading Skill	06
3.	Writing	14
	Total Marks	50

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

**Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL) (006)
First Term - 2025-26**

Time : 2 Hours

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

Total Marks: 50

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	SECTION-A (Prose- Hornbill)	
Q. 1 to 3	• Comprehension of Passage (MCQs-Objective)	03
Q. 4 to 9	• Fill in the blanks (Parts of Speech) (Objective)	03
Q. 10 to 12	• Prose Textual Questions (Two out of Three)	04
	SECTION-B (Poetry- Hornbill and Supplementary - Snapshots)	
Q. 13 & 14	• Comprehension of Stanza (VSA)	02
Q. 15 & 16	• Figures of Speech (MCQs-Objective)	02
Q. 17 to 19	• Poetry Textual Questions (Two out of Three)	04
Q. 20 & 21	• Supplementary Comprehension of Passage (VSA)	02
	SECTION-C (Grammar)	
Q. 22 to 24	• Rectification of Errors (Objective)	03
Q. 25 & 26	• Idioms and Phrases (Objective)	02
Q. 27	• Direct- Indirect Speech (Paragraph)	03
Q. 28 & 29	• Do as Directed (MCQs-Objective)	02
	SECTION-D (Comprehension and Writing)	
Q. 30 & 31	• Shreemad Bhagavad Gita (Prose Comprehension) (VSA) OR Poetry Comprehension (Unseen) (VSA)	02
Q. 32	• Data interpretation OR Note making	04
Q. 33	• Email Writing (Formal or Informal)	04
	SECTION-E (Writing)	
Q. 34	Report Writing OR Article Writing	04
Q. 35	Essay OR Speech Writing	06

નોંધ : (1) પ્રથમ પરીક્ષા માટે જૂનથી સપ્ટેમ્બર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ રહેશે.

(2) વાર્ષિક પરીક્ષાનાં નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રમાં મૂકવામાં આવેલ ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો (CBQ) મુજબના પ્રશ્નો પ્રશ્નપત્રના તમામ વિભાગોના મળીને કુલ અંદાજિત 50% ગુણના પ્રશ્નો પ્રથમ, દ્વિતીય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં પૂછવાના રહેશે.

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL)
Second Term - 2025-26

Time : 2 Hours

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

Total Marks: 50

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચીનકો, મોડરેટર્સના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચીનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક-શિક્ષણના બૃહદ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

Objective-wise Weightage :

Objectives	Knowledge (K)	Understanding (U)	Application (A)	Higher order thinking skills		Total
				Synthesis & Analysis	Interpretation & Evaluation	
Mark	08	14	10	08	10	50
Percentage	16%	28%	20%	16%	20%	100%

Weightage as per type of Question :

Sr. No.	Type of Question	No. of Questions		Marks
		Without General Options	With General Options	
1.	Objective type (O)	20	20	15
2.	Very short answer type (VSA)	06	06	06
3.	Short answer type (SA-I)	04	06	08
4.	Short answer type (SA-II)	04	04	15
5.	Long answer type (LA)	01	01	06
	Total	35	37	50

Skill-wise Weightage

Sr.No.	Language Skills	Weightage
1.	Literature Comprehension	20
2.	Grammar	10
3.	Reading Skill	02
3.	Writing Skill	18
	Total Marks	50

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

**Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL) (006)
Second Term - 2025-26**

Time : 2 Hours

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

Total Marks: 50

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	SECTION-A (Prose- Hornbill)	
Q. 1 to 3	• Comprehension of Passage (MCQs-Objective)	03
Q. 4 to 9	• Fill in the blanks (Parts of Speech) (Objective)	03
Q. 10 to 12	• Prose Textual Questions (Two out of Three)	04
	SECTION-B (Poetry- Hornbill and Supplementary - Snapshots)	
Q. 13 & 14	• Comprehension of Stanza (VSA)	02
Q. 15 & 16	• Figures of Speech (MCQs-Objective)	02
Q. 17 to 19	• Poetry Textual Questions (Two out of Three)	04
Q. 20 & 21	• Supplementary Comprehension of Passage (VSA)	02
	SECTION-C (Grammar)	
Q. 22 to 24	• Rectification of Errors (Objective)	03
Q. 25 to 28	• Punctuations (Objective)	02
Q. 29	• Direct- Indirect Speech (Paragraph)	03
Q. 30 & 31	• Do as Directed (MCQs- Objective)	02
	Section - D (Comprehension and Writing)	
Q. 32 & 33	• Shreemad Bhagavad Gita (Prose Comprehension) (VSA) and OR Poetry Comprehension (Unseen) (VSA)	02
Q. 34	• Advertisement	04
Q. 35	• Email Writing (Formal or Informal)	04
	Section - E (Writing)	
Q. 36	• Job Application	04
Q. 37	• Essay OR Speech Writing	06

- નોંધ :** (1) દ્વિતીય પરીક્ષા માટે જૂનથી ડિસેમ્બર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ રહેશે. જેમાંથી જૂનથી સપ્ટેમ્બર માસ સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી 30% અભ્યાસક્રમ અને ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર માસ સુધીના અભ્યાસક્રમમાંથી 70% અભ્યાસક્રમ રહેશે.
- (2) વાર્ષિક પરીક્ષાનાં નમૂનાનાં પ્રશ્નપત્રમાં મૂકવામાં આવેલ ક્ષમતા આધારિત પ્રશ્નો (CBQ) મુજબના પ્રશ્નો પ્રશ્નપત્રના તમામ વિભાગોના મળીને કુલ અંદાજિત 50% ગુણના પ્રશ્નો પ્રથમ, દ્વિતીય પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રમાં પૂછવાના રહેશે.

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

**Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL) (006)
Annual Exam - 2025-26**

Time : 3 Hours

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

Total Marks: 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક-શિક્ષણના બૃહદ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

Objective-wise Weightage

Objectives	Knowledge (K)	Understanding (U)	Application (A)	Higher order thinking Skills		Total
				Without General Options	With General Options	
Mark	14	22	16	16	12	80
Percentage	17.5%	27.5%	20%	20%	15%	100%

Skill-wise Weightage :

Sr. No.	Type of Question	No. of Questions		Marks
		Without Genral Options	With General Options	
1.	Objective Type (O)	31	31	24
2.	Short Answer Type (VSA)	12	12	12
3.	Short Answer Type (SA-I)	06	10	12
4.	Short Answer Type (SA-II)	05	05	20
5.	Long Answer Type (LA)	02	02	12
	Total	56	60	80

Skill-wise Weightage :

Sr.No.	Language Skills	Weightage
1.	Literature Comprehension	32
2.	Grammar	16
3.	Reading Skill	08
4.	Writing	24
	Total Marks	80

**Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar**

**Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL) (006)
Annual Exam - 2025-26**

Time : 3 Hours

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

Total Marks: 80

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
	SECTION-A (Prose- Hornbill)	
Q.1 to 5	• Comprehension of Passage (MCQs-Objective)	05
Q. 6 to 15	• Fill in the blanks (Parts of Speech) (Objective)	05
Q. 16 to 20	• Prose Textual Questions (Three out of five)	06
	SECTION-B (Poetry- Hornbill and Supplementary - Snapshots)	
Q. 21 to 23	• Comprehension of Stanza (VSA)	03
Q. 24 to 25	• Figures of Speech (MCQs-Objective)	02
Q. 26 to 30	• Poetry Textual Question (Three out of Five)	06
Q. 31 & 32	• Supplementary Comprehension of Passage (VSA)	02
Q. 33 to 35	• Supplementary Comprehension of Passage (VSA)	03
	SECTION-C (Grammar)	
Q. 36 to 38	• Rectification of Errors (Objective)	03
Q. 39 to 42	• Punctuations (Objective)	02
Q. 43 & 44	• Idioms and Phrases (Objective)	02
Q. 45	• Direct- Indirect Speech (Paragraph)	04
Q. 46 to 50	• Do as Directed (MCQs-Objective)	05
	SECTION-D (Comprehension and Writing)	
Q. 51 to 54	• Shreemad Bhagavad Gita (Prose Comprehension) (VSA) OR Poetry Comprehension (Unseen) (VSA)	04
Q. 55	• Advertisement	04
Q. 56	• Data Interpretation OR Note making	04
Q. 57	• Email Writing (Formal or Informal)	04
	SECTION-E (Writing)	
Q. 58	• Report Writing OR Article Writing	04
Q. 59	• Job Application	05
Q. 60	• Essay OR Speech Writing	07

Gujarat Secondary and Higher Secondary Education Board,
Gandhinagar

Academic Year - 2025-26
Standard - 11 (Science / General Stream)
Subject - English (FL) (006)
Annual Exam - 2025-26

Time : 3 Hours

SAMPLE PAPER

Total Marks: 80

SECTION : A

- Read the following passage and select the appropriate answer. [05]

In the zoo at Lusaka, Zambia, there is a cage where the notice reads, 'The world's most dangerous animal'. Inside the cage there is no animal but a mirror where you see yourself. Thanks to the efforts of a number of agencies in different countries, a new awareness has now dawned upon the most dangerous animal in the world. He has realized the wisdom of shifting from a system based on domination to one based on partnership. Scientists have catalogued about 1.4 million living species with which mankind shares the earth. Estimates vary widely as regards the still uncatalogued living species - biologists reckon that about three to a hundred million other living species still languish unnamed in ignominious darkness.

- Who do you think is the most dangerous animal on earth ?
(A) Human (B) Monkeys
(C) African lion (D) Unnamed species
- What kind of awareness has dawned upon the people ?
(A) System based on domination
(B) Shifting to the system based on partnership
(C) Generating awareness about the animals
(D) Cataloguing the species
- Point out the speciality about the zoo at Lusaka.
(A) It has very modern facilities for animals.
(B) It has a mirror inside the cage.
(C) It treats animals carefully.
(D) All sorts of animals are found there.
- Biologists reckon that _____
(A) a hundred million living species still languish unnamed.
(B) almost all species are catalogued.
(C) cataloguing species is the need of the hour.
(D) animals are getting extinct.
- Select the correct meaning for the word 'ignominious'.
(A) disregarded (B) respected
(C) unknown (D) unaware

- Fill in the blanks using the appropriate option from the brackets. [05]

Write the answers only.

(clung, permanent, and, before, his, snorted, icy, hunks, gear, sharper)

The turns became _____ 6 _____ and the ride bumpier, Tsetan now in third _____ 7 _____ as we continued to climb. The track moved away from the _____ 8 _____ river, labouring through steeper slopes that sorted big rocks daubed with patches of bright orange lichen. Beneath the rocks, _____ 9 _____ of snow _____ 10 _____ on in the near _____ 11 _____ shade. I felt the pressure building up in my ears, held my nose, _____ 12 _____ and cleared them. We struggled round another tight bend _____ 13 _____ Tsetan stopped: He had opened _____ 14 _____ door and jumped out of his seat _____ 15 _____ I realized what was going on.

- Answer the following questions in about six to seven sentences each. [06]
(Any three)

16. "You neither travelled to the past nor the future. You were in the present experiencing a different world". Explain the statement with reference to the lesson 'The Adventure'.
17. Grandparents are often very attached to the grand kids and want to contribute in their development in every possible way. On the basis of your experience and reading of the text 'The Portrait of a Lady', state three reasons why the author's grandmother was disturbed when he started going to the city- school.
18. How does the story 'We're Not Afraid to Die' suggest that optimism helps to endure "the direst stress" ?
19. Describe the initial phase of the journey in 'The Silk Road'.
20. Archaeological Investigation Methods have changed with times. Explain how the repeated scientific investigations with different methods conducted on King Tut's mummy have revealed multiple facts related to his life and Egyptian civilization.

SECTION - B

- Read the following stanza and answer the questions. [03]

I do not understand this child
Though we have lived together now
In the same house for years. I know
Nothing of him, so try to build
Up a relationship from how
He was when small.

21. Who have lived in the same house ? How long ?
22. Mention the father's dilemma.
23. What kind of relationship does the father want to build up with his son ?

- Choose the correct figure of speech from the options given below. [02]
24. The whole tree trembles and thrills.

(A) Personification	(B) Simile
(C) Metaphor	(D) Litotes
 25. I realised that Hell and Heaven could not be found in Geography.

(A) Metonymy	(B) Pun
(C) Antithesis	(D) Apostrophe
- Answer the following questions in about four to five sentences each. [06]
(Any three)
26. Responsible citizens should have concern for the nature and wild life around them. Based on your observation describe the changes after the arrival and departure of Goldfinch in the poem 'Laburnum Top'.
 27. How is the cyclic movement of rain brought out in the poem, 'The Voice of the Rain'? Compare it with what you have learnt in science.
 28. Comment on the beginning and ending of the poem 'The Laburnum Top'.
 29. The poem 'A Photograph' and 'The Portrait of a Lady' have similar themes. Based on your understanding of the chapters explain the similar elements.
 30. What is the poet Markus Natten's feelings about childhood?
- Read the following passage and answer the questions : [02]
- In 1998, I quoted a line from The Country Without a Post Office in an article that touched briefly on Kashmir. At the time all I knew about Shahid was that he was from Srinagar and had studied in Delhi. I had been at Delhi University myself, but although our time there had briefly overlapped, we had never met. We had friends in common however, and one of them put me in touch with Shahid. In 1998 and 1999 we had several conversations on the phone and even met a couple of times. But we were no more than acquaintances until he moved to Brooklyn the next year.
31. Name the book written by Shahid from which the narrator quoted a line.
 32. Mention the common factors between the narrator and Shahid.
- Read the following passage and answer the questions : [03]
- We were poor. We had no money. Our whole tribe was poverty-stricken. Every branch of the Garoghlanian family was living in the most amazing and comical poverty in the world. Nobody could understand where we ever got money enough to keep us with food in our bellies, not even the old men of the family. Most important of all, though, we were famous for our honesty. We had been famous for our honesty for something like eleven centuries even when we had been the wealthiest family in what we liked to think was the world.
33. State the present situation of the family.
 34. For what was the narrator's family famous?
 35. Name the tribe mentioned in the passage.

SECTION - C

- Rectify the Errors :

[03]

	Error	Correction
36. One afternoon I sat ponder my	_____	_____
37. options under a glass of tea	_____	_____
38. on Darchen's only cafe.	_____	_____

- Punctuate the following passage correctly.

[02]

When I went in to comfort the children, Jon asked, _____ 39 _____ Daddy _____ 40 _____ are we going to die _____ 41 _____ " I tried to assure him that we could make it _____ 42 _____

- Rewrite the sentences using the correct meaning of the given idioms/ phrases.

[02]

43. Dark clouds had scudded across the desert sky all day.
(hastily moved over, reluctantly moved over, slowly moved over)
44. Visiting Mount Kailash has proved to be a turning point in the life of Nick Middleton.
(the time of important change, change in the way of life, to take a turn)

45. Convert the following into indirect speech :

[04]

Imagine that you are Nick Middleton and travelled to the Himalayas. You had suffered through cold and higher altitude health issues for which you visited a doctor. Recalling that incident narrate the following dialogue to your parents in an indirect manner.

When I explained my sleepless symptoms and my sudden aversion to lying down, he shot me a few questions while feeling the veins in my wrist. "It's a cold," he said finally through Tsetan. "A cold and the effects of altitude. I'll give you something for it." I asked him if he thought I'd recover enough to be able to do the Kora. "Oh yes," he said, "you'll be fine."

- Do as Directed :

[05]

46. My parents left me with her. (Choose the correct Passive Voice Sentence)
- (A) She was left with me by my parents.
- (B) I was left with her by my parents.
- (C) My parents were left with me by her.
- (D) I had been left with her by my parents.
47. My grandmother always went to school with me because the school was attached to the temple. (Choose the correct Compound Sentence)
- (A) The school was attached to the temple so my grandmother always went to school with me.
- (B) As the school was attached to the temple, my grandmother always went to school with me.
- (C) The school being attached to the temple, my grandmother went to school with me.

- (D) Though the school was attached to temple, my grandmother always went to school with me.
48. King Tut was the youngest pharaoh of Egyptian civilization. (Choose the correct Positive Degree Sentence)
- (A) Very few kings were as young as the Pharaoh King Tut of the Egyptian civilization.
- (B) No other pharaoh of the Egyptian civilization was so young as King Tut.
- (C) King Tut was younger than many other Pharaohs of Egyptian Civilization.
- (D) No other pharaoh was younger than King Tut of the Egyptian Civilization.
49. In the crowd Gangadhar Pant was nowhere to be seen. (Choose the sentence with a correct Question Tag)
- (A) In the crowd Gangadhar Pant was nowhere to be seen, wasn't he ?
- (B) In the crowd Gangadhar Pant was nowhere to be seen, did he ?
- (C) In the crowd Gangadhar Pant was nowhere to be seen, didn't he ?
- (D) In the crowd Gangadhar Pant was nowhere to be seen, was he ?
50. I couldn't put my finger on the reason. (Choose the correct Affirmative Sentence)
- (A) I was unable to put my finger on the reason.
- (B) I ignore putting my finger on the reason.
- (C) I was ignorant to put my finger on the reason.
- (D) I avoid putting my finger on the reason.

SECTION - D

- Read the following Passages and answer the questions given below : [04]

Guru: The Bhagavad Gita teaches that anyone can lead an ascetic life.
Prashant: Gurudev, if that's the case, please guide us. We also want to become ascetics.

Guru: Children, living a simple life, practicing non-violence etc., and maintaining purity are forms of physical austerity. Speaking truthfully, kindly, and wisely constitute verbal austerity. Living with happy mind, calmness, gentleness and self-restraint are mental austerity. If we lead a satvik lifestyle, our lives become the best tapa.

Pramoh: Gurudev, what are the benefits of practicing such austerity ?

Guru: Engaging in penance with expectations of rewards leads to Rajas. Following my guidance in practicing austerity forcibly results in Tamas. However, practicing austerity without expectations transforms it into satvik tapas, making you good human beings, leading glorious and divine lives.

51. Mention any two characteristics for leading an ascetic life.
52. What are the benefits of practicing austerity ?

Bhargavbhai: Well, my child, bhakti, entails establishing a spiritual connection with God. It's not merely external actions but it is about dedicating our skills to God. There are nine steps of bhakti for offering skills to the almighty. श्रवणंकीर्तनंविष्णोः स्मरणंपादसेवनम् ।

अर्चनं वन्दनं दास्यं सख्यमात्मनिवेदनम् ॥ (श्रीमद्भागवतमहापुराणे - 7.5.23)

(Meaning: It involves listening to God's words, singing God's grace, serving and worshipping the God bowing down and treating God as your master, fostering friendship with God, regarding God as everything.)

Dhaumya : Father, what is the most crucial means for bhakti ?

Bhargavbhai: Faith is very important for bhakti. The Bhagavad Gita states that acts of penance, charity, or karma that lack faith are in vain. Faith is vital in all our endeavours, but it holds particular significance in our bhakti.

53. What does bhakti do?
54. How do the acts of penance, charity and Karma lose its significance ?

OR

- Read the following poem and answer the questions :

"Pretty women wonder where my secret lies. I'm not cute or built to suit a fashion model's size
But when I start to tell them,
They think I'm telling lies.
I say,
It's in the reach of my arms. The span of my hips,
The stride of my step.
The curl of my lips.
I'm a woman. Phenomenally.
Phenomenal woman,
That's me.
I walk into a room Just as cool as you please,
And to a man,
The fellows stand or Fall down on their knees.
Then they swarm around me,
A hive of honey bees.

51. After reading the poem, what image do you gather about the woman ?
52. Where does the poet think the woman's secret lies ?
53. How do men react to her personality ?
54. What are the 'honey bees' compared with ?

55. You are Aarush/Aashi, Secretary, Greenland Enterprises Ltd., Delhi-110006. Your Chairman has asked you to draft an advertisement for a local daily under the classified column for the vacant posts of one accountant and two office assistants. Draft an advertisement. [04]
56. Your friend is planning to start a business. Study the following chart and suggest him/her in five to six sentences whether he/she should have franchise of Tea or Coffee point. [04]

Beverage preferences among the people in their middle ages.

Iced tea	Cold-drinks	Cold coffee	Coffee	Tea
06%	02%	12%	24%	56%

OR

56. On the basis of your reading of the given passage, make notes on it using headings and subheadings. Use recognizable abbreviations (minimum four) and a format you consider suitable. Supply a suitable title to it.

A good business letter is one that gets results. The best way to get results is to develop a letter that, in its appearance, style and content, conveys information efficiently. To perform this function, a business letter should be concise, clear and courteous. The business letter must be concise: don't waste words. Little introduction or preliminary chat is necessary. Get to the point, make the point, and leave it. It is safe to assume that your letter is being read by a very busy person with all kinds of papers to deal with. Re-read and revise your message until the words and sentences you have used are precise. This takes time, but is a necessary part of a good business letter. A short business letter that makes its point quickly has much more impact on a reader than a long-winded, rambling exercise in creative writing. This does not mean that there is no place for style and even, on occasion, humour in the business letter. While it conveys a message in its contents, the letter also provides the reader with an impression of you, its author: the medium is part of the message. The business letter must be clear. You should have a very firm idea of what you want to say, and you should let the reader know it. Use the structure of the letter—the paragraphs, topic sentences, introduction and conclusion—to guide the reader point by point from your thesis, through your reasoning, to your conclusion. Paragraph often, to break up the page and to lend an air of organisation to the letter. Use an accepted business letter format. Re-read what you have written from the point of view of someone who is seeing it for the first time, and be sure that all explanations are adequate, all information provided (including reference numbers, dates, and other identification). A clear message, clearly delivered, is the essence of business communication. The business letter must be courteous. Sarcasm and insults are ineffective and can often work against you. If you are sure you are right, point that out as politely as possible, explain why you are right, and outline what the reader is expected to do about it. Another form of courtesy is taking care in your writing and typing of the business letter. Grammatical and spelling errors (even if you call them typing errors) tell a reader that you don't think enough of him or can lower the reader's opinion of your personality faster than anything

you say, no matter how idiotic. There are excuses for ignorance; there are no excuses for sloppiness.

57. You are the Lead Manager of your Office, ABC Pvt Ltd. Write down an email informing your employees regarding the change in office timings for the monsoon season, due to heavy traffic conditions in the city. [04]

SECTION - E

58. You are Sakshi/Saurabh, Sports Secretary, Government Senior Secondary School, Ahmedabad. Last Monday an inter-school twenty-over cricket match was played on your school ground. Write a report in about 100 to 125 words on the match. [04]

OR

58. You are the editor of a well-known magazine. Write an article in about 100 to 125 words on the topic 'A bad workman always blames his tools.'
59. You are Mini/Monty of 19, TT Nagar, Bhopal. You would like to apply for the post of Marketing Manager. Write a letter to the Public Relations Officer, Chantap Enterprises, Mumbai, applying for the job along with the resume. [05]

60. Write an essay on any one of the following in about 150 to 200 words : [07]

(A) You won the head boy/girl election. From your experience and with the help of the points, given below share your views on: 'Success begins in the mind'.

(dream big-positive attitude-unbiased reporting to the authority- avoid peer group influence)

OR

(B) Are open book exams ideal for students ?

(meaning of open book exams-how to prepare for it-pros and cons-substantiate your views by stating relevant examples-conclusion)

OR

60. The increasing amount of time spent playing indoor games has been a major cause of decreasing the outdoor appearance of children. With this concern, write a speech to be delivered in the morning assembly in about 150 to 200 words.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર.

ધોરણ-...!

વિષય :- URDU - ૦૦૫

માસવાર અભ્યાસક્રમનું આયોજન શૈક્ષણિક વર્ષ : 2025-26

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ/કાવ્યનું નામ	અનુવાદ	નિર્દેશ અનુવાદ - મા અનુવાદ	સામ
1	જૂન	મહેલો - ગઝલ - નકીલ	મને મને અફા મને મને અફા	મને મને અફા મને મને અફા	19
2	જુલાઈ	લખનવીની સાંસ્કૃતિકતા - ગઝલ - ગઝલ	ગુરુ મેયારા મેયારા અફા	ગુરુ મેયારા મેયારા અફા	27
3	ઓગસ્ટ	ગઝલ - ફલ્સફ - સ્ફારશ - કિત	મલોન કી આમ વાહજ	મલોન કી આમ વાહજ	22
4	સપ્ટેમ્બર	સંજયી જાન - ઓરકોશ - ગુરુ ઓર રીયાતી બાર	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	25
5	ઓક્ટોબર	આરે મેના બેકાલી - જી અલ્લેમ મેન પોશ	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	12
6	ડિસેમ્બર	ગઝલ - નક્ત - ગાહ * અલી ખુશી મે રીસે (કિતા)	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	21
7	ડિસેમ્બર	મોલો મુહમ્મદ હસીન આર (કામ) - ગઝલ - મોમોન કા કાલિત	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	26
8	જાન્યુઆરી	મોરારોન સાલ મેયારા - ગઝલ - મોરારોન	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	25
9	ફેબ્રુઆરી	મોરારોન - મોરારોન - મોરારોન - મોરારોન	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	24
10	માર્ચ	મોરારોન - મોરારોન - મોરારોન - મોરારોન	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	મલોન કી તરીબ કુમી અફા	
11					
12					
13					

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

પ્રશ્નપત્ર પ્રસિદ્ધ
૨૫/૫/૨૫

૨૭

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫
ધોરણ-૧૧ (સામાન્ય પ્રવાહ/વિજ્ઞાન અધાર)
વિષય-.....URDU (૦૫૫)
.....વાર્ષિક.....પરીક્ષા

સમય: ૩ કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ: ૮૦

નોંધ: આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડેરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડેરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	10	12	18	26	14	80
ટકા (%)	13 %	15 %	22 %	33 %	17 %	100 %

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		વિકલ્પ વિના	વિકલ્પ સાથે	
1	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	33	33	24
2	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	18	20	18
3	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	06	06	14
4	વિસ્તૃત પ્રશ્નો (LA)	04	05	16
5	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	03	08
	કુલ	62	67	80

પ્રકરણ/વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	પ્રકરણ/વિભાગનું નામ	પ્રકરણ/વિભાગ દીઠ ગુણ
1	ગ્રામીણ વિભાગ : (ગ્રામીણ)	16
2	પૃથ્વી વિભાગ : (પૃથ્વી)	16
3	આકરણ વિભાગ : (આકરણ)	16
4	અર્થગ્રાહક : (અર્થગ્રાહક)	16
5	લિખન અજ્ઞતા : (લિખન)	16
	કુલ	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

૪૬

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫

ધોરણ-૧૧ (સામાન્ય પ્રવાહ) વિજ્ઞાન પ્રવાહ

વિષય- URDU (FL)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય: ૩ કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ: ૮૦

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
વિભાગ - A		16
1 ૨4 3	(અ) બામુક્ષદ સદાલત ખસન છે જોબાબ દેને જાઈન છે - મુદ્દા હોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	03
4 ૨4 6	(બ) મુતબાદલત વાલે સદાલત (૪ મુતબાદલત દેને જાઈન છે) (૧ જોબાબ 1 મારક)	03
7 ૨4 8	(ગ) અલે જલે મિન જોબાબ કલિયે - (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
9 ૨4 10	(દ) ટીન જીલ્લે મિન જોબાબ કલિયે (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
11 ૨4 11	(ઙ) તફ્વીલ સે જોબાબ કલિયે - (૨ સદાલત હોટાયા જાઈન છે) (૧ જોબાબ 1 મારક)	06
વિભાગ - B		16
12 ૨4 14	(અ) બામુક્ષદ સદાલત ખસન મિન જોબાબ દેને જાઈન છે - (૨ મુદ્દા, 1 મુદ્દા, 1 મુદ્દા) (૧ જોબાબ 1 મારક)	03
15 ૨4 17	(બ) મુતબાદલત વાલે સદાલત (૪ મુતબાદલત દેને જાઈન છે) (૧ જોબાબ 1 મારક)	03
18 ૨4 19	(ગ) ટીન જીલ્લે મિન જોબાબ કલિયે - (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
20 ૨4 21	(દ) ટીન જીલ્લે મિન જોબાબ કલિયે - (૨ સદાલત હોટાયા જાઈન છે) (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
22 ૨4 22	(ઙ) તફ્વીલ સે જોબાબ કલિયે - (૨ સદાલત હોટાયા જાઈન છે) (૧ જોબાબ 1 મારક)	06
વિભાગ - C		15
23 ૨4 52	મુદ્દા અંદકી મનાયર સદાલત હોટાયા જાઈન છે - (૧ મુદ્દા, ૧ મુદ્દા, ૧ મુદ્દા) (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
	અલ્લાહની જોટાયા, મહારસે, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
	જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
	જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
	જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા (૧ જોબાબ 1 મારક)	01
	જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા (૧ જોબાબ 1 મારક)	01
	જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા, જુદી મુદ્દા (૧ જોબાબ 1 મારક)	05
વિભાગ - D		16
53 ૨4 57	(અ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	05
58 ૨4 62	(બ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	05
63	(ગ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	04
64	(દ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	02
વિભાગ - E		16
65	(અ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	04
66	(બ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	04
67 ૨4 68 ૨4 69 ૨4 70 ૨4 71 ૨4 72 ૨4 73 ૨4 74 ૨4 75 ૨4 76 ૨4 77 ૨4 78 ૨4 79 ૨4 80 ૨4 81 ૨4 82 ૨4 83 ૨4 84 ૨4 85 ૨4 86 ૨4 87 ૨4 88 ૨4 89 ૨4 90 ૨4 91 ૨4 92 ૨4 93 ૨4 94 ૨4 95 ૨4 96 ૨4 97 ૨4 98 ૨4 99 ૨4 100 ૨4	(ગ) અલ્લાહની જોટાયા - અલ્લાહની જોટાયા (૧ જોબાબ 1 મારક)	08
કુલ ગુણ		80

۸) عدالت اور قیامت کے گواہ کون ہیں؟

۱۵۷۶

(د) تین چار جملوں میں جواب لکھئے۔ (کوئی ایک)

۹) کسی شخص یا قوم کا زوال کب شروع ہوتا ہے؟

۱۰) زیریں میں پایا جانے والا بجائی کی کیا بیانیہ ہے؟

۱۵۷۷

(د) تفصیل سے جواب لکھئے۔ (کوئی ایک)

۱۱) عاشق و معشوق کی موت کا سانحہ اپنے الفاظ میں لکھئے۔

۱۲) ”انسان سب سے بڑا دیوتا ہے“ یہ جملہ سمجھائیے۔

حصہ نظم SECTION-B

(۵۳)

[الف] مناسب جوڑیاں بنائیے۔

ب

الف

(A) موسموں کا گیت

۱۲) ولی بگڑائی

(B) نعت

۱۳) فیض احمد فیض

(C) نگہ سے پہلی سی محبت میرے محبوب

۱۴) علی سردار جعفری

(D) سبکچل اندازی میں رہی ہیں دن

(۵۳)

(ب) استبدادلات میں سے صحیح بدل چن کر جواب لکھئے۔

۱۵) ”سور لو“ نظم کی کون سی صفت ہے؟

(حمد، نعت، قصیدہ)

۱۶) ”گیت“ نظم کے شاعر کون ہیں؟

(جگر، میراجی، امین صدیقی)

۱۷) ”آہ یونا بکاوی کا“ کس مثنوی سے ماخوذ ہے؟

(گلزارِ شمیم، سحرالبیان، انامیں سے ایک جو نہیں)

(۱۶) [ج] ایک جملے میں جواب لکھئے۔ [۲۰۲]

۱۸۷۔ تیز کرلوں کو شاعر نے کسی سے تشبیہ دی ہے؟

۱۹۶۔ لالہ صحرائی کہہ کر شاعر نے کیسے مخاطب کیا ہے؟

[د] تین چار جملوں میں جواب لکھئے۔ (کوئی ایک) [۲۰۲]

۲۰۱۔ محبوب کے انتظار میں شاعر کی کیا کیفیت ہوئی؟

۲۱۔ درد کی دعا نہ ہونے پر شاعر کیوں خوش ہوئے؟

[۲۰۶] ۲۵۔ تفصیل سے جواب لکھئے۔ (کوئی دو)

۲۲۔ ”گری اور دیہاتی بازار“ نظم کا خلاصہ لکھئے۔

۲۲۔ درختوں اور پانی کی دوستی ”اپنے الفاظ میں بیات کیجئے۔“

SECTION-C حصہ قواعد

[54]

• ہم معانی الفاظ کی مناسب جوڑیاں بنائیے۔

(23) غلغلہ کنجوس قاصد

(24) ہرکارہ بے چینی شور

(25) بے تابی ہنگامہ گھبراہٹ

(26) مسک ڈاکہ بخیل

[52]

• متضاد الفاظ کی جوڑیاں بنائیے۔

(27) خوشید روز چاند

(28) شب مایتاب دن

[51]

• غیر معیاری الفاظ کے معیاری الفاظ پہچانیے۔

(29) جھکوں، جیوں (جیسے، جھجے، تجھے)

[52]

• متنوع الفاظ کے لئے ایک جامع لفظ لکھئے۔

(30) تلاش کرنے والا

(31) ستاروں کا ایک جھرمٹ

[51]

• واحد جمع لکھیے۔

(32) تاریخ، اقوام

[51]

• محاورے کا معانی لکھئے جملے میں استعمال کیجئے۔ (دو ایک)

(33) آنکھیں چار ہونا، اوجھل ہونا

[P. P. 5]

- درج ذیل الفاظ کا املا درست کر کے دوبارہ لکھئے۔ [01]
- 36) اہل، فاکہ کسی (38) گریب
- درج ذیل جملے میں حرفِ عطف تلاش کیجئے۔ [01]
- 39) ہر انسان کا سکہ اور ڈک یکساں ہیں اور مختلف بھی
- جملہ درست کر کے دوبارہ لکھئے۔ [01]
- 40) آپ نے میرے سے کیا نہیں
- جملے میں مرکب الفاظ تلاش کیجئے۔ [01]
- 41) اسلام عالمگیر ایمان پر پھیلا ہوا مذہب ہے

SECTION-D

- مندرجہ ذیل عبارت کو پڑھ کر اس کے نیچے دئے گئے سوالوں [05] کے جواب لکھئے۔

عید کا سب سے بڑا مقصد آپسی رنجشیں بھول کر ایک دوسرے سے مصافحہ اور معافت کرنا ہوتا ہے۔ لیکن آج کل عید کے دن بھی اس اسلامی سبق کو بھلایا جا رہا ہے۔ لڑکان سیر سپاٹے میں اپنا دن گزارتے ہیں۔ بعض نام کے مسلمان بد اخلاقی اور بد عملی کا مظاہرہ کرتے ہیں۔ اللہ ہم سب کو اپنے رسولؐ کے لئے ہوئے دین اسلام کے مطابق جائز اعمال کے ساتھ سچی اور اچھی عید منانے کی توفیق عطا فرمائے۔

- سوال 42: عید کا سب سے بڑا مقصد کیا ہے؟
- 43) مصافحہ اور معافت کیا جانی ہیں؟ [05]

۴۵۔ نوجوان عید کا دن کیسے گزارتے ہیں؟

۴۶۔ صنف نے عبارت کے آخر میں اللہ سے کیا دعا مانگی ہے؟

۴۷۔ اس عبارت کا موزوں عنوان دیجیے۔

مندرجہ ذیل نظم پڑھ کر اُسکے نیچے دئے گئے سوالوں کے جواب لکھیے۔ [۵۵]

جلالِ آتش و برق و سحاب پیدا کر

اجل بھی کانپ اٹھے وہ شباب پیدا کر

بترے خرام میں ہے زلزلوں کا دائرِ نیاں

ہر ایک کام پر ایک انقلاب پیدا کر

صدائے تیشہ مزدور ہے تیرا لہجہ

کوسنگ و خشت سے چنگ و رہاب پیدا کر

بہت لطیف ہے اے دوست تیغ کا بوسہ

یہی ہے جانِ جہاں اس میں آہ پیدا کر

بترے قدم پہ لہجہ اے محفلِ انجم

وہ بانگین وہ اچھوتا شباب پیدا کر

سوالات :- ۴۸۔ شاعر نوجوانوں سے کیا شباب پیدا کرنے کو کہتا ہے؟

۴۹۔ مزدور کا لہجہ کیا ہے؟

۵۰۔ زلزلوں کا دائر کیاں چھپا ہوا ہے؟

۵۱۔ محفلِ انجم کا معانی لکھئے۔

۵۲۔ اس نظم کا مناسب عنوان دیجیے۔

مندرجہ ذیل امتیاس کا $\frac{1}{3}$ ، ایک تہائی حصے میں اختصار [۵۴]

۵۳۔ وقتِ زندگی کی سب سے گراں مایہ دولت ہے۔

یہ ایک بار چلا جائے تو پھر کبھی بھی قیمت پر دوبارہ

۱۵۴) آپ کے اسکول میں منائے گئے دسویں اور بارہویں جماعت
کے طلبہ کے الوعائی جلسے کا احوال تقریباً ۱۰۰ لفظوں میں لکھئے۔
مضمون نویسی :- (تقریباً ۱۵۰ سے ۲۰۰ لفظوں پر مشتمل) [۵۴]
مندرجہ ذیل دئے گئے عنوانات پر مضمون لکھئے۔ (کوئی ایک)

۱۔ بچے اخلاقی تعلیم کی اہمیت
عطا دیات کی زندگی
بھارت کی تاریخی مقام کی سیر

Competency Based Questions (क्षमता आधारित प्रश्न) नी विगत :-

धोरण - 11

विषय - URDU (FL)

प्रश्न क्रम	प्रश्न नी विगत	Competency (क्षमता)	Learning Outcome (अध्ययन निष्पत्ति)
3	विगत: A		
6	चौथी	01. "لنلو اور اپنے عیم کی بنا پر جواب لکھئے۔"	طلباء سمجھ کر زبانی اور تحریری شکل میں سبق پڑھیں
8	مشاورات والے سوالات	01. تجربے کی بنا پر جواب لکھیں۔	طلباء ادبی تجربے کی تنقید میں اپنے خیالات پیش کر سکیں
11	ایک جملے میں جواب لکھیں	01. عیم اور تجربے کی بنا پر جواب لکھیں۔	درسی کتاب اور مختلف کتب کے ذریعے معلومات حاصل کر سکیں
14	تفصیل سے جواب لکھیں	04. درسی مواد کو جانچ کر جواب لکھیں۔	درسی کتاب اور مختلف کتب کے ذریعے معلومات حاصل کر سکیں
19	विगत: B		
20	चौथी	01. "لغفلو اور مشایخ کی بنا پر جواب لکھیں۔"	طلباء مطالعہ کے ذریعے تحریری شکل میں سبق پڑھیں
21	ایک جملے میں جواب لکھیں	01. تجربے کی بنا پر جواب لکھیں۔	درسی کتاب اور مختلف کتب کے ذریعے معلومات اخذ کر سکیں
22	چار بانجے جملوں میں جواب لکھیں	02. درسی مواد کا مطالعہ کر کے جواب تحریر کریں۔	درسی کتاب اور مختلف کتب کے ذریعے معلومات اخذ کر سکیں
22	چار بانجے جملوں میں جواب لکھیں	02. درسی مواد کا مطالعہ کر کے جواب تحریر کریں۔	درسی کتاب اور مختلف کتب کے ذریعے معلومات اخذ کر سکیں
22	تفصیل سے جواب لکھیں	04. درسی مواد کا مطالعہ کر کے جواب تحریر کریں۔	درسی کتاب اور مختلف کتب کے ذریعے معلومات اخذ کر سکیں
	کل مارکس	40	

২৫/১০/১৩ অফ ২০২৪-২৫

Σύμφωνα: 11

विषयः: उद्दे
आर्षिकेयम्

१४८१ आदि ३४५१

[illegible]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11 (વિજ્ઞાન/સામાન્ય પ્રવાહ)

વિષય : કમ્પ્યુટર અધ્યયન (331) (સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક)

અભ્યાસક્રમનું માસવાર આયોજન

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ નંબર	પ્રકરણનું નામ	અંદાજિત તાસ
1.	જૂન	1. 2.	મલ્ટિમિડિયાનો પરિચય એનિમેશન ટૂલ - સીન્કિંગ (અપૂર્ણ)	06 05
2.	જુલાઈ	2. 3.	એનિમેશન ટૂલ - સીન્કિંગ (પૂર્ણ) સીન્કિંગ વડે એનિમેશન	06 14
3.	ઓગસ્ટ	4. 6.	સ્તર (Layer)નો પરિચય ઉબુન્ટુ લિનક્સના મૂળભૂત કમાન્ડ	06 08
4.	સપ્ટેમ્બર	6.	ઉબુન્ટુ લિનક્સના મૂળભૂત કમાન્ડ (અપૂર્ણ)	10
5.	ઓક્ટોબર	6.	ઉબુન્ટુ લિનક્સના મૂળભૂત કમાન્ડ (પૂર્ણ)	05
6.	નવેમ્બર	9.	ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમનો પરિચય	12
7.	ડિસેમ્બર	10. 11.	ટેબલ સાથે કાર્ય ક્વેરીનો ઉપયોગ કરી માહિતી મેળવવી (અપૂર્ણ)	10 05
8.	જાન્યુઆરી	11.	ક્વેરીનો ઉપયોગ કરી માહિતી મેળવવી (પૂર્ણ)	07
9.	ફેબ્રુઆરી	12.	ફોર્મ અને અહેવાલ	05
10.	માર્ચ	13.	તાજેતરના પ્રવાહો અને ટેકનોલોજી	10
11.	એપ્રિલ		Revision	

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11

વિષય : કમ્પ્યુટર અધ્યયન (સૈદ્ધાંતિક) 331

(વિજ્ઞાન/સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચીનકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચીનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

પરીક્ષા	હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજના (A)	શૌશલ્ય (A)	કુલ
પ્રથમ વાર્ષિક	ગુણ	15	15	15	5	50
	ટકા	30%	30%	30%	10%	100%
દ્વિતીય વાર્ષિક	ગુણ	15	15	15	5	50
	ટકા	30%	30%	30%	10%	100%
વાર્ષિક	ગુણ	24	24	24	8	80
	ટકા	30%	30%	30%	10%	100%

કઠિનતા મૂલ્ય પરનો ગુણભાર

ક્રમાંક	કઠિનતાનું સ્તર	પ્રથમ વાર્ષિક પરીક્ષા		દ્વિતીય વાર્ષિક પરીક્ષા		વાર્ષિક પરીક્ષા	
		કઠિનતા મૂલ્ય	ગુણભાર	કઠિનતા મૂલ્ય	ગુણભાર	કઠિનતા મૂલ્ય	ગુણભાર
1.	સરળ	40%	20	40%	20	40%	32
2.	મધ્યમ	45%	22	45%	22	45%	36
3.	કઠિન	15%	8	15%	8	15%	12
	કુલ	100%	50	100%	50	100%	80

પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	પ્રથમ	દ્વિતીય	વાર્ષિક
	MCQ	MCQ	MCQ
પ્રશ્નોની સંખ્યા	50	50	80
ફાળવેલ ગુણ	50	50	80
અંદાજિત સમય	1.00 કલાક	1.00 કલાક	2.00 કલાક

પ્રકરણ અનુસાર ગુણભારની ફાળવણી

ક્રમાંક	પ્રકરણ ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	સૈદ્ધાંતિક ગુણભાર			પ્રાયોગિક ગુણભાર
			પ્રથમ	દ્વિતીય	વાર્ષિક	
1	1	મલ્ટીમીડિયાનો પરિચય	16	5	8	0
2	2	એનિમેશન ટૂલ-સિન્ફિંગ	13	4	6	7
3	3	સિન્ફિંગ વડે એનિમેશન	13	4	6	5
4	4	સ્તરનો પરિચય	8	2	4	5
5	6	ઉબુન્ટુ લિનક્ષના મૂળભૂત કમાન્ડ		12	10	7
6	9	ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમનો પરિચય		8	6	5
7	10	ટેબલ સાથે કાર્ય		8	6	5
8	11	ક્વેરીનો ઉપયોગ કરી માહિતી મેળવવી		7	6	6
8	12	ફોર્મ અને અહેવાલ			12	10
10	13	તાજેતરના પ્રવાહો અને ટેકનોલોજી			16	
		કુલ	50	50	80	50

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11

વિષય : કમ્પ્યુટર અધ્યયન (સૈદ્ધાંતિક) 331

(વિજ્ઞાન અને સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 2 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

ગુણ : 80

1. મલ્ટીમીડિયામાં મહત્તમ કેટલા માધ્યમોને સાંકળી શકાય ?
(A) 1 (B) 3
(C) 5 (D) 7
2. કમ્પ્યુટરની સ્ક્રીન પર આવેલા નાના ટપકાંઓને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) pixel (B) dot
(C) zero (D) byte
3. નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિમાં ગાણિતિક સમીકરણોની મદદ થી ચિત્રોનો સંગ્રહ કરવામાં આવે છે ?
(A) ફોલ્ડર (B) ફાઈલ
(C) સદીશ (D) આપેલ તમામ
4. નીચેના પૈકી કયું અનુલંબન એ ધ્વનિ અને વિડિયોનું સંકલન છે ?
(A) .doc (B) .xls
(C) .bmp (D) .ram
5. વિડીયો બનાવવા નીચેનામાંથી કયા સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
(A) મોબાઈલ ફોન (B) વેબ કેમેરા
(C) ડિજિટલ કેમેરા (D) આપેલ તમામ
6. કોઈપણ ભાષામાં અર્થપૂર્ણ ધ્વનિને શું કહે છે ?
(A) Video (B) Sound
(C) Text (D) Animation
7. તસવીરોને ડિજિટલ સ્વરૂપમાં રૂપાંતરિત કરવા કયા સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
(A) Animation (B) Video
(C) Scanner (D) Password
8. નીચેનામાંથી એનિમેશનમાં કયા પ્રકારના X,Y અને Z અક્ષ પર દર્શનીય ફેરફારો ઉદભવે છે ?
(A) 2D (B) 3D
(C) 4D (D) 5D

9. નીચેનામાંથી આઈકોન અને ઘટના આધારિત ટુલ સોફ્ટવેરનું ઉદાહરણ કયું છે ?
 (A) Authorware (B) Icon Author
 (C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં
10. સીન્ડ્રિંગમાં ફાઈલની લાક્ષણિકતાઓ ગોઠવવા માટે નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ પસંદ કરી શકાય ?
 (A) Caret→Edit→Property (B) Caret→File→Property
 (C) Toolbox→New File (D) Toolbox→Toolbox→New File
11. ગમે તેટલા બિંદુઓ અને વક્રોની મદદથી ઓબ્જેક્ટની રચના કરવા માટે સીન્ડ્રિંગમાં કયા ટૂલનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) A Line (B) B Line
 (C) C Line (D) D Line
12. સીન્ડ્રિંગમાં ઓબ્જેક્ટમાં બે રંગો વચ્ચે એક સરખી અસરથી સંક્રમિત (transition) પૂરવા માટે કયા ટૂલનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) Fill (B) Opacity
 (C) Draw (D) Gradient
13. સીન્ડ્રિંગની સંકોચિત ફાઈલ સ્વરૂપનું અનુલંબન કયું છે ?
 (A) .sifz (B) .zip
 (C) .com (D) .exe
14. સીન્ડ્રિંગમાં કેરેટ બટન ઉપર ક્લિક કરવાથી કયું મેનુ ખુલે છે ?
 (A) ફાઈલ મેનુ (B) ફોર્મેટ મેનુ
 (C) કેનવાસ મેનુ (D) એક્ઝિટ મેનુ
15. એનિમેશનમાં પહેલી ફેમ અને છેલ્લી ફેમની વચ્ચેની જરૂરી ફેમ આપમેળે દોરાઈ જાય તેને શું કહે છે ?
 (A) Morphing (B) Kinematics
 (C) Tweening (D) આપેલ તમામ
16. સીન્ડ્રિંગમાં અંત સમય માટે સામાન્ય રીતે નીચેના પૈકી કયો સમય ગોઠવાયેલો હોય છે ?
 (A) 10S (B) 2S
 (C) 5S (D) 12S
17. સીન્ડ્રિંગમાં સામાન્ય રીતે પ્રત્યેક સેકન્ડને કેટલી ફેમમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) 12 (B) 24
 (C) 32 (D) 42

18. એનીમેટ એડિટિંગ મોડ બટન કયા રંગનું હોય છે ?
 (A) લાલ (B) લીલા
 (C) ભૂરા (D) સફેદ
19. સીન્કિંગમાં નીચેના પૈકી કઈ બાબત એક ફેમ રજૂ કરે છે, જે ઓબ્જેક્ટના ગુણધર્મો માં ફેરફાર નક્કી કરે છે ?
 (A) ક્લી ફેમ (B) પિક્ચર ફેમ
 (C) લોક ફેમ (D) ચોરસ ફેમ
20. નીચેના પૈકી કયું પદ અસરને રજૂ કરે છે જેમાં એક છબી બીજી છબીમાં પરિવર્તિત થાય છે ?
 (A) Morphing (B) Kinematics
 (C) Tweening (D) Cel Animation
21. સીન્કિંગમાં એમાઉન્ટ ગુણધર્મની કઈ કિંમત લેયરને પૂરેપૂરું પારદર્શક બનાવે છે ?
 (A) 0 (B) 1
 (C) 2 (D) 3
22. જુદી જુદી વસ્તુઓને ભેગી કરવાની પદ્ધતિને સીન્કિંગમાં શું કહે છે ?
 (A) Composition (B) Encapsulation
 (C) Picturization (D) Rotation
23. સીન્કિંગમાં અલગ અલગ દરેક તત્વને નીચેના પૈકી કયા વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવે છે ?
 (A) સ્તર (B) ફેમ
 (C) પેજ (D) સ્લાઈડ
24. સીન્કિંગમાં ઓબ્જેક્ટના શિરોબિંદુ (vertex)ને Blineના શિરોબિંદુ સાથે જોડવા માટે નીચેના પૈકી કઈ લાક્ષણિકતાનો ઉપયોગ કરાય છે ?
 (A) Link to Bline (B) Link to Picture
 (C) Link to Dot (D) Link to File
25. લિનક્ષમાં ટર્મિનલ વિન્ડો ઓપન થતાં નીચેના પૈકી કયું ચિહ્ન જોવા મળે છે ?
 (A) \$ (B) #
 (C) % (D) >
26. લિનક્ષ કમાન્ડની વાક્યરચનાને કેટલા વિભાગમાં વહેંચવામાં આવે છે ?
 (A) 2 (B) 3
 (C) 4 (D) 5

27. લિનક્ષમાં પૂર્વ નિર્ધારિત શેલની કિંમત કયા ચલમાં સંગ્રહવામાં આવે છે ?
 (A) SHELL (B) VAR
 (C) VALUE (D) NAME
28. લિનક્ષમાં નીચે પૈકી કયું ફાઈલના નામની મહત્તમ લંબાઈ રજૂ કરે છે ?
 (A) 200 (B) 255
 (C) 300 (D) 150
29. લિનક્ષમાં તમારી હાલની કામની ડિરેક્ટરી (current directory) દર્શાવવા નીચેના પૈકી કયો કમાન્ડ ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
 (A) current (B) psd
 (C) pwd (D) dir
30. લિનક્ષમાં નવી ફાઈલ બનાવવા માટે કયા કમાન્ડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) cat (B) cal
 (C) new (D) file
31. લિનક્ષમાં ઉપયોગકર્તાની ફાઈલને વાંચવાની પરવાનગી આપવા માટે નીચેના પૈકી કઈ વાક્યરચના સાચી છે ?
 (A) chmod u+r file name (B) chmod r file name
 (C) chmod -r file name (D) chmod u-r file name
32. લિનક્ષમાં ફાઈલોની યાદી મેળવવા નીચેના પૈકી કયો કમાન્ડ ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
 (A) mv (B) ls
 (C) rm (D) type
33. કોઈ ફાઈલમાંથી માત્ર કુલ લીટીઓની સંખ્યા જાણવી હોય, તો નીચેના પૈકી કયો કમાન્ડ ઉપયોગમાં લઈ શકાશે ?
 (A) wc -w (B) wc -l
 (C) wc -c (D) wc -d
34. પહેલો અક્ષર સ્વર ન હોય તેવી ફાઈલોની યાદી દર્શાવવા કયા કમાન્ડનો ઉપયોગ કરશો ?
 (A) ls [!aeiou]* (B) ls [aeiou]*
 (C) ls *[aeiou] (D) ls *[!aeiou]
35. રો (કાચી) હકીકત અથવા આંકડાઓ કઈ પદાવલી માટે વપરાય છે ?
 (A) નંબર (B) ડેટા
 (C) ઈન્ફર્મેશન (D) ચાર્ટ

36. નીચેનામાંથી કયું ઓપન સોર્સ ડેટાબેઝ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ નથી ?
 (A) MySQL (B) Oracle
 (C) Base (D) આપેલ તમામ
37. બેઝ ડેટા બેઝમાં ડેટાનો સંગ્રહ કરવા માટેનો મૂળભૂત એકમ કયો છે ?
 (A) Table (B) Query
 (C) Form (D) Report
38. લખાણનો સંગ્રહ કરવા માટે Baseમાં કયો ડેટા ટાઈપ વાપરી શકાય ?
 (A) Char (B) Text
 (C) Number (D) String
39. બેઝમાં વર્ષ, મહિનો, દિવસ, કલાક જેવી માહિતી ઉમેરવા માટે કઈ ડેટા ટાઈપ નો ઉપયોગ કરી શકાય છે ?
 (A) Date (B) Calendar
 (C) Year (D) Time
40. Baseમાં ટેબલ પર રાઈટ ક્લિક કરી Edit વિકલ્પ પસંદ કરતા ટેબલ કયા વ્યૂમાં ખૂલે છે ?
 (A) Format view (B) Edit view
 (C) Design view (D) Change view
41. બેઝ ડેટા બેઝમાં ડેટાની ગોઠવણી માટે સોર્ટિંગના કેટલા લેવલ રજૂ કરે છે ?
 (A) 1 (B) 2
 (C) 3 (D) 4
42. બેઝ ડેટા બેઝમાં નીચેના પૈકી કયું એક ફિલ્ડ અથવા ફિલ્ડનું જોડાણ છે કે જેની કિંમત બીજા ટેબલમાંથી મેળવવામાં આવે છે ?
 (A) કોમ્પોઝિટ કી (B) પ્રાઈમરી કી
 (C) ફોરેન કી (D) હોમ કી
43. બેઝમાં ટેબલ વચ્ચે સંબંધ ઉમેરવા માટે કયા મેનુનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) File (B) Format
 (C) Insert (D) Tools
44. બેઝ ડેટાબેઝમાં જે ટેબલમાં પ્રાઈમરી કી હોય તેવા ટેબલને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) માસ્ટર ટેબલ (B) સબ ટેબલ
 (C) ચાઈલ્ડ ટેબલ (D) બેઝ ટેબલ
45. બેઝ ડેટા બેઝમાં વર્ગ અને વર્ગ શિક્ષક વચ્ચે કેવા પ્રકારનો સંબંધ છે ?
 (A) એક થી એક (B) એક થી અનેક
 (C) અનેક થી અનેક (D) એક પણ નહીં

46. બેઝ ડેટા બેઝમાં બંને ટેબલમાં એક કરતાં વધુ વખત રેકૉર્ડનો સંગ્રહ કરવો પડે તેને કેવા પ્રકારનો સંબંધ કહે છે ?
- (A) એક થી એક (B) એક થી અનેક
(C) અનેક થી અનેક (D) એક પણ નહીં
47. બેઝમાં સિલેક્ટ ક્વેરીના પરિણામને સામાન્ય રીતે કયા સ્વરૂપે દર્શાવવામાં આવે છે ?
- (A) Table (B) Query
(C) Form (D) Report
48. બેઝમાં ક્વેરી બનાવવાની કઈ રીતમાં કોઈ જ માર્ગદર્શન આપવામાં આવતું નથી ?
- (A) Create Query in Design view (B) Create Query in SQL view
(C) Create Query in Wizard view (D) Create Query in Structure view
49. બેઝમાં ક્વેરી ના માપદંડમાં તારીખ ને શેમાં આવરીને લખવામાં આવે છે ?
- (A) @ (B) #
(C) \$ (D) %
50. બેઝમાં નીચેના પૈકી કયો વિકલ્પ વિશિષ્ટ (Special) ઓપરેટરને દર્શાવે છે ?
- (A) Is (B) Like
(C) Between (D) આપેલ તમામ
51. બેઝમાં ફિલ્ડના અર્થપૂર્ણ નામ આપવા માટે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ પસંદ કરી શકાય ?
- (A) Alias (B) Meaningful
(C) Original (D) Main
52. બેઝમાં એકવાર ક્વેરી તૈયાર થઈ ગયા બાદ કયા વિકલ્પ દ્વારા તત્કાલ ક્વેરીનું પરિણામ જોઈ શકાય છે ?
- (A) Display query (B) View query
(C) Print query (D) Run query
53. ડેટા બેઝ ની પરિભાષામાં શેનો ઉપયોગ ડેટા દાખલ (ડેટા એન્ટ્રી) કરવા અને ડેટામાં સુધારા વધારા કરવા માટેનું (front end) છે ?
- (A) Table (B) Query
(C) Form (D) Report
54. બેઝમાં નીચેના પૈકી શાનો ઉપયોગ કરીને ફોર્મ બનાવી શકાય છે ?
- (A) Table (B) Query
(C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

55. બેઝ ફોર્મમાં ટૂલ ટીપ કયા રંગના ખાનામાં દર્શાવાય છે ?
 (A) લાલ (B) લીલા
 (C) પીળા (D) ભૂરા
56. બેઝમાં ક્વેરી દ્વારા મળતું પરિણામ કયા સ્વરૂપે જોવા મળે છે ?
 (A) કોષ્ટક (B) હાર
 (C) સ્તંભ (D) આપેલ તમામ
57. બેઝમાં ફોર્મની પાછળના રંગને બદલવા માટે કયા મેનુ વિકલ્પનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) File → Options (B) Edit → Options
 (C) Tools → Options (D) View → Options
58. બેઝમાં ફોર્મ માંથી ઈચ્છિત રેકૉર્ડ શોધવા માટે કયો વિકલ્પ પસંદ કરવામાં આવે છે ?
 (A) Find Record (B) Search Record
 (C) View Record (D) Print Record
59. બેઝમાં નીચેના પૈકી કયા પ્રકારનો રિપોર્ટ પસંદ કરતા ટેબલમાં કરેલ ફેરફારની કોઈપણ અસર રિપોર્ટમાં જોવા મળે છે ?
 (A) Static (B) Dynamic
 (C) Formatted (D) Changed
60. ફોર્મમાં રેકૉર્ડને એક પછી એક જોવા માટે કયા બટનનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 (A) નેવિગેશન બટન (B) પ્લે બટન
 (C) રન બટન (D) વ્યુ બટન
61. ફોર્મમાં એક સમયે કેટલા રેકૉર્ડ જોવા મળે છે ?
 (A) 1 (B) 2
 (C) 3 (D) 0
62. બેઝ પ્રોગ્રામમાં કયા ઘટક પરથી રિપોર્ટની રચના કરવી શક્ય છે ?
 (A) ટેબલ (B) ક્વેરી
 (C) (A) અને (B) બંને (D) ફોર્મ
63. ફોર્મ વિઝાર્ડમાં સ્ટાઈલ હેકળ કેટલા રંગ ઉપલબ્ધ છે ?
 (A) 10 (B) 20
 (C) 30 (D) 40

64. અહેવાલ કયા મુખ્ય હેતુથી તૈયાર કરવાનો છે ?
 (A) કોષ્ટક બનાવવું (B) વ્યાવસાયિક દ્વારા માહિતી રજૂ કરવી
 (C) આંકડાકીય માહિતી માટે રેકૉર્ડનો ઉપયોગ (D) વિગતો દાખલ કરવી
65. ક્લાઉડ કમ્પ્યુટિંગ શબ્દમાં ક્લાઉડ શબ્દ નીચેના પૈકી શેના માટે વપરાય છે ?
 (A) સીડી ડ્રાઈવ (B) હાર્ડ ડ્રાઈવ
 (C) પેન ડ્રાઈવ (D) કાર ડ્રાઈવ
66. Google drive નીચેના પૈકી કયા પ્રકારના ક્લાઉડનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) અંગત ક્લાઉડ (B) સોફ્ટ ક્લાઉડ
 (C) હાર્ડ ક્લાઉડ (D) ઓપન ક્લાઉડ
67. નીચેના પૈકી કયું RFIDમાં ઉપયોગમાં લેવાતી માઈક્રોચિપની મહત્તમ સંગ્રહ ક્ષમતા રજૂ કરે છે ?
 (A) 1000 બાઈટસ (B) 2000 બાઈટસ
 (C) 3000 બાઈટસ (D) 4000 બાઈટસ
68. મોબાઈલ કમ્પ્યુટરમાં પ્રાથમિક ભાગ કેટલા હોય છે ?
 (A) 1 (B) 2
 (C) 3 (D) 4
69. નીચેના પૈકી કયું મર્યાદિત વિસ્તારમાં તાર વિના સાધનો વચ્ચે માહિતીની આપ લે કરવા ઉપયોગમાં લેવાતું સૌથી વધુ પ્રચલિત પ્રત્યાયનનું માધ્યમ છે ?
 (A) Information (B) Computer
 (C) Wifi (D) Radio
70. મોબાઈલ કમ્યુનિકેશનની કઈ સેવા એનાલોગ સંકેતો પર આધારિત હતી ?
 (A) 1G (B) 3G
 (C) 4G (D) 5G
71. બ્લુટૂથનો વિચાર શરૂઆતમાં કઈ કંપની દ્વારા કરવામાં આવ્યો ?
 (A) Google (B) Yahoo
 (C) Ericsson (D) Sony
72. ક્લાઉડ કોમ્પ્યુટર નું કયું મોડેલ સામાન્ય રીતે કોઈ સોફ્ટવેર કંપની હોય છે, જે ક્લાઉડ સેવા પ્રદાન કરતાં પાસેથી સોફ્ટવેર અને લાઈબ્રેરીનો ઉપયોગ કરી સોફ્ટવેર તૈયાર કરે છે ?
 (A) IaaS (B) PaaS
 (C) SaaS (D) આપેલ તમામ

73. રેડિયો ફ્રિક્વન્સી આઈડેન્ટિફિકેશન સિસ્ટમનો કયો ભાગ રેડિયો ફ્રિક્વન્સી સંકેતો ઉત્પન્ન કરવાના ઉપયોગમાં આવે છે ?
- (A) એન્ટેના (B) ટ્રાન્સીવર
(C) ટ્રાન્સપોઝર (D) બેટરી
74. નીચે દર્શાવેલમાંથી કયું સામાન્ય રીતે માનવીઓની તેમની લાક્ષણિકતાઓ અને વર્તન પર આધારિત ઓળખ છે ?
- (A) Printer (B) Monitor
(C) Computer (D) Biometrics
75. નીચેનામાંથી કયું ઓબ્જેક્ટ અવાજ ઓળખ માટે વપરાય છે ?
- (A) Speech recognition (B) Voice recognition
(C) Audio recognition (D) Sound recognition
76. નીચેના પૈકી કઈ પદ્ધતિ સ્થિતિ સ્થાન શોધતા વિનિયોગ (નેવિગેશન એપ્લિકેશન) માટે સૌથી વધુ વપરાય છે ?
- (A) GSPC (B) GRS
(C) GPS (D) GAS
77. કયા ડિવાઈસમાં ટેરાબાઈટ ક્ષમતા વાળી એક અથવા આવી એક કરતાં વધુ હાર્ડ ડિસ્ક હોઈ શકે છે ?
- (A) NAS (B) MES
(C) PAS (D) SAS
78. Sony કંપની દ્વારા નીચેના પૈકી કયો હુમનોઈડ રોબોટ બનાવવામાં આવેલ છે ?
- (A) ROBO (B) MILI
(C) QRIO (D) AMMI
79. કમ્પ્યુટર સંસાધનોના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ માટે કયો શબ્દ પ્રચલિત બન્યો છે ?
- (A) ગ્રીન કમ્પ્યૂટિંગ (B) રેડ કમ્પ્યૂટિંગ
(C) યલો કમ્પ્યૂટિંગ (D) બ્લેક કમ્પ્યૂટિંગ
80. ચાલક વિનાની કાર તૈયાર કરવામાં નીચેના પૈકી કોણે સફળતા હાંસલ કરી છે.
- (A) Google (B) Samsung
(C) Ericsson (D) Sony

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ - 2025-26

ધોરણ-11

વિષય : હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

અભ્યાસક્રમનું માસવાર આયોજન

ક્રમ	માસ	પ્રકરણ નંબર	પ્રકરણનું નામ	અંદાજિત તાસ
1.	જૂન	1. 1.	નમક का दाग़ा । (ગદ્ય) हम तौ एक एक करि जानां (પદ્ય) વ્યાકરણ : उपसर्ग, समानार्थी शब्द	08 06 05
2.	જુલાઈ	2. 2.	मियाँ नसीरुद्दीन (ગદ્ય) मेरे तो गिरधर गोपाल, दूसरो न कोई (પદ્ય) (વિતાન-1) भारतीय गायिकाओं में वैजोड : लता मंगेशकर (ગદ્ય) વ્યાકરણ : प्रत्यय, विरोधी शब्द	08 04 06 04
3.	અગસ્ત	3. 3.	अपू के साथ ढाई साल (ગદ્ય) घर की याद (પદ્ય) વ્યાકરણ : निबंधलेखन, तद्भव, तत्सम	07 07 05
4.	સિતંવર	4. 4.	विदाई सभाषण (ગદ્ય) चंपा काले काले अच्छर नहीं चीन्हती (પદ્ય) વ્યાકરણ : संधि, मुहावरे	08 06 04
5.	અવટૂવર	5.	गलता लोहा (ગદ્ય) भगवद्गीता-1 परम सुख के सोपान	08 04
6.	નવંવર	5.	गजल (પદ્ય) (વિતાન-2) राजस्थान की रजत बूँदे (ગદ્ય) વ્યાકરણ : कहावत, एकतिहाई भाग में सार एवं शीर्षक	07 08 04
7.	દિસંવર	6. 6.1. 6.2.	रजनी (ગદ્ય) हे भूख मत मचल, (પદ્ય) हे मेरे जूही के फूल जैसे ईश्वर (પદ્ય) વ્યાકરણ : शब्दसमूह के लिए एक शब्द	08 06 05
8.	જનવરી	7. 7.	जामुन का पेड़ (ગદ્ય) सबसे खतरनाक (પદ્ય) વ્યાકરણ : समास	06 06 05

9.	फरवरी	8.	भारत माता (गद्य) भगवद्गीता - 2 त्रिवेणी व्याकरण : विशेषण रूप, विचार विस्तार	06 06 04
10.	मार्च	8.	आओ मिलकर बचाएँ (पद्य) (वितान-2) आलो आँधारि (गद्य)	04 07
11.	अप्रैल	-	पुनरावर्तन	

ગુજરાત માધ્યમિક ઓર ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
શૈક્ષણિક વર્ષ : 2025-26

કક્ષા-11 (વિજ્ઞાન/સામાન્ય પ્રવાહ)

વિષય : હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પરિરૂપ

પૂર્ણાંક : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

ઉદ્દેશ્ય અનુસાર ભારાંક :

હેતુ	જ્ઞાન (K)	સમજા (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
પૂર્ણાંક	16	10	24	16	14	80
પ્રતિશત	20%	12.5%	30%	20%	17.5%	100%

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક :

ક્રમાંક	પ્રશ્ન કા પ્રકાર	પ્રશ્નો કી સંખ્યા		કુલ અંક
		વિકલ્પ સહિત	વિકલ્પ રહિત	
1.	વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્ન (O)	24	24	24
2.	અતિ લઘુત્તરીય પ્રશ્ન (VSA)	08	08	08
3.	લઘુત્તરીય પ્રશ્ન (SA-I)	04	06	08
4.	લઘુત્તરીય પ્રશ્ન (SA-II)	02	04	06
5.	વિસ્તૃત પ્રશ્ન (LA-I)	01	01	04
6.	વિસ્તૃત પ્રશ્ન (LA-II)	04	06	20
7.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	04	10
	કુલ	44	53	80

વિભાગ અનુસાર ભારાંક :

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય)	25
2.	વિભાગ - B (પદ્ય)	25
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ)	16
4.	વિભાગ - D (લેખન)	14
	કુલ	80

गुजरात माध्यमिक और उच्चतर माध्यमिक शिक्षण बोर्ड, गांधीनगर
शैक्षणिक वर्ष : 2025-26

कक्षा-11 (विज्ञान/सामान्य प्रवाह)

विषय : हिन्दी (प्रथम भाषा)

वार्षिक परीक्षा

समय : 3 घंटे

प्रश्नपत्र का प्रारूप

पूर्णांक : 80

प्रश्न क्रम	विभाग एवं प्रश्न का विवरण	अंक
	विभाग : A (गद्य खण्ड)	[25]
1 से 5	● वस्तुनिष्ठ (हेतुलक्षी) प्रश्नों के उत्तर दीजिए ।	[05]
6, 7	● सही जोड़े मिलाइए । (रचना-रचनाकार, पात्र-संवाद जैसे मुद्दे हो सकते हैं ।)	[02]
8 से 10	● एक-एक वाक्य में उत्तर दीजिए ।	[03]
11, 12	● दो-तीन वाक्यों में उत्तर दीजिए । (दो में से कोई एक)	[02]
13 से 15	● दस-बारह वाक्यों में उत्तर दीजिए । (तीन में से कोई दो)	[10]
16, 17	● गद्यांश की ससंदर्भ व्याख्या दीजिए । (दो में से कोई एक) (दोनों गद्यांश चितान भाग-1 से लेना है ।)	[03]
	विभाग : B (पद्य खण्ड)	[25]
18 से 22	● वस्तुनिष्ठ (हेतुलक्षी) प्रश्नों के उत्तर दीजिए ।	[05]
23, 24	● सही जोड़े मिलाइए । (रचनाकार-रचना या काव्यांश जैसे मुद्दे हो सकते हैं ।)	[02]
25 से 27	● एक-एक वाक्य में उत्तर दीजिए ।	[03]
28, 29	● दो-तीन वाक्यों में उत्तर दीजिए । (दो में से कोई एक)	[02]
30 से 32	● दस-बारह वाक्यों में उत्तर दीजिए । (तीन में से कोई दो)	[10]
33, 34	● पद्यांश की ससंदर्भ व्याख्या दीजिए । (दो में से कोई एक)	[03]
	विभाग : C (व्याकरण)	[16]
35, 36	● पर्यायवाची शब्द लिखिए ।	[02]
37, 38	● विरोधी शब्द लिखिए ।	[02]
39, 40	● तत्सम रूप लिखिए ।	[02]
41, 42	● संधि-विच्छेद कीजिए ।	[02]
43, 44	● शब्दसमूह के लिए शब्द लिखिए ।	[02]
45, 46	● कहावत का अर्थ लिखिए ।	[02]
47, 48	● मुहावरे का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग कीजिए ।	[04]
	विभाग : D (लेखन)	[14]
49	● अपठित गद्यांश का एक-तिहाई भाग में सार लिखिए और उचित शीर्षक दीजिए ।	[04]
50 से 53	● निबंधलेखन लगभग 300 शब्दों में पूछिए : (चार में से कोई एक)	[10]

गुजरात माध्यमिक और उच्चतर माध्यमिक शिक्षण बोर्ड, गांधीनगर
शैक्षणिक वर्ष : 2025-26

कक्षा-11 (विज्ञान/सामान्य प्रवाह)

विषय : हिन्दी (प्रथम भाषा)

वार्षिक परीक्षा

समय : 3 घंटे

नमूने का प्रश्नपत्र

पूर्णांक : 80

- सूचना : (1) इस प्रश्नपत्र में कुल चार विभाग हैं ।
(2) सभी प्रश्न के उत्तर लिखना अनिवार्य है ।
(3) वाक्य रचना, भाषा-शैली और स्वच्छता पर ध्यान दें ।

विभाग : A

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर लिखिए : [05]

- 'विदाई-संभाषण' पाठ किस व्यंग्यकृति का अंश है ?
(क) पथेर पांचाली (ख) निर्मला (ग) शिवशंभु के चिट्ठे (घ) खेल तमाशा
- 'बेचारा जामुन का पेड़, कितना फलदार था' - कथन किसका है ?
(क) चपरासी का (ख) क्लर्क का (ग) कांस्टेबल का (घ) माली का
- मियाँ नसीरुद्दीन अपना उस्ताद किसे मानते हैं ?
(क) अपने नाना को (ख) अपने मामा को (ग) अपने दादा को (घ) अपने वालिद को
- नमक के बोरों से भरी गाड़ियाँ किसकी थीं ?
(क) अलोपीदीन (ख) बदलू सिंह (ग) बंशीधर (घ) वकील
- वैदिक साहित्य के कुछ हिस्सों को कौन-सा ग्रंथ कहा जाता है ?
(क) आरण्यक ग्रंथ (ख) बृहदारण्यकोपनिषद् (ग) तत्त्वज्ञान (घ) अथर्ववेद

- सही जोड़े मिलाइए :

[02]

अ

ब

- गलता लोहा (अ) कृश्नचंदर
- रजनी (ब) मन्नु भंडारी
- (क) शेखर जोशी

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए :

[03]

- मासिक वेतन को पूर्णमासी का चाँद क्यों कहा गया है ?
- अपू की भूमिका निभाने वाले लड़के का क्या नाम था ?
- किसान सामान्यतः भारत माता का क्या अर्थ लेते थे ?

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए :

[02]

- भक्ति के कोई भी चार प्रकार बताइए ?
- अमित की मम्मी ने गणित का द्यूशन लगाने से क्यों मना किया ?

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर दस-बारह वाक्यों में लिखिए : [10]

13. 'मियाँ कहीं अखबारनवीस तो नहीं हो ? यह तो खोजियों की खुराफात है' - अखबार की भूमिका को देखते हुए इस पर टिप्पणी कीजिए ।
14. 'गलता लोहा' कहानी का अंत एक खास तरीके से होता है । क्या इस कहानी का कोई अन्य अंत हो सकता है ? अपने शब्दों में लिखिए ।
15. 'भारत माता' पाठ के आधार पर नेहरूजी के विचार लिखिए ।

- निम्नलिखित गद्यांशों में से किसी एक की ससंदर्भ व्याख्या कीजिए : [03]

16. जनजातीय और लोककला शैलियों के सभी रूपों में एक व्यवस्था भी दिखाई पड़ती है, जो आगे चलकर शास्त्रीय कलाओं का आधार बनीं । एक बात ध्यान देने की है कि शुरुआती दौर में सभी कलाओं का संबंध लोक या समूह से ही था । बाद में चलकर जब इनका संबंध व्यवसाय से जुड़ा तो व्यक्ति केंद्रित होती चली गई ।
17. निजी होते हुए भी सार्वजनिक क्षेत्र में बनी कुइयों पर ग्राम समाज का अंकुश लगा रहता है । बहुत जरूरत पड़ने पर ही समाज में नई कुई के लिए अपनी स्वीकृति देता है ।

विभाग - B

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दिए गए विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर लिखिए : [05]

18. कबीर भक्तिकाल की किस शाखा के कवि थे ?
(क) प्रेमाश्रयी (ख) ज्ञानाश्रयी (ग) रामभक्ति (घ) कृष्णभक्ति
19. 'गजल' किस संग्रह से ली गई है ?
(क) नये पते (ख) परिमल (ग) सूर्य का स्वागत (घ) साथे में धूप
20. 'कुछ दिन वालम संग साथ रह चला जाएगा जब कलकत्ता' काव्यांश के आधार पर 'वालम' शब्द का अर्थ बताइए ।
(क) पुत्र (ख) मित्र (ग) पिता (घ) पति
21. कवि त्रिलोचन का मूल नाम क्या है ?
(क) नामवर सिंह (ख) काशीनाथ सिंह (ग) वासुदेव सिंह (घ) शिव सिंह
22. कवयित्री ने किस समाज को बेवाकी से प्रकट किया है ?
(क) मुंडा (ख) संथाली (ग) कोंकडी (घ) भील

- सही जोड़े मिलाइए : [02]

रचनाकार	रचना/काव्यांश
23. अवक महादेवी	(अ) ठंडी होती दिनचर्या में, जीवन की गरमाहट
24. त्रिलोचन	(ब) आई हूँ संदेश लेकर चन्मल्लिकार्जुन का
(क) कलकत्ते पर बजर गिरे ।

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : [03]
 - 25. 'चंपा काले अच्छर नहीं चीन्हती' कविता किस संग्रह से ली गई है ?
 - 26. आजादी के बाद क्या तय हुआ था ?
 - 27. जेल में कवि क्या करने में व्यस्त रहता था ?
 - निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर दो-तीन वाक्यों में दीजिए : [02]
 - 28. लोग मीरा को वावरी क्यों कहते हैं ?
 - 29. कवि भवानी प्रसाद घर की यादों में कब व्याकुल हो जाते हैं ?
 - निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर दस-चारह वाक्यों में लिखिए : [10]
 - 30. कबीर ने बाढ़ाडंबरों की अपेक्षा स्वयं (आत्मा) को पहचानने की बात की है, समझाइए ।
 - 31. 'हे मेरे जूही के फूल जैसे ईश्वर' कविता में अपने घर से क्या तात्पर्य है ? इसे भूलने की बात क्यों कही गई है ?
 - 32. 'सबसे खतरनाक' कविता का केन्द्रीयभाव लिखिए ।
 - निम्नलिखित पद्यांशों में से किसी एक की ससंदर्भ व्याख्या कीजिए : [03]
 - 33. 'दूध की मथनियाँ बड़े प्रेम से विलोयी
दधि मधि घृत काढ़ि लियो, डारि दयो छोयी'
 - 34. थोड़ा-सा विश्वास
थोड़ी-सी उम्मीद
थोड़े-से सपने
आओ, मिलकर बचाएँ ।
- विभाग - C**
- निम्नलिखित शब्दों के पर्यायवाची शब्द लिखिए : [02]
 - 35. दरख्त
 - 36. बालम
 - निम्नलिखित शब्दों के विरोधी शब्द लिखिए : [02]
 - 37. आरोह
 - 38. कृतज्ञ
 - निम्नलिखित शब्दों के तत्सम रूप लिखिए : [02]
 - 39. विस
 - 40. ग्यान
 - निम्नलिखित शब्दों का संधि-विच्छेद कीजिए : [02]
 - 41. करुणोत्पादक
 - 42. अत्यधिक

- निम्नलिखित शब्दसमूह के लिए एक शब्द लिखिए : [02]

43. घास काटने का काम करनेवाला

44. जिसका अंत दुखद हो

- निम्नलिखित कहावतों का अर्थ लिखिए : [02]

45. चोर की दाढ़ी में तिनका

46. बंदर क्या जाने अदरक का स्वाद

- निम्नलिखित मुहावरों का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग कीजिए : [04]

47. इज्जत धूल में मिलना

48. बिजली गिरना

विभाग - D

- निम्नलिखित अपठित परिच्छेद का एक तिहाई में सारांश लिखकर उचित शीर्षक दीजिए : [04]

49. इस संसार में धन ही सब कुछ नहीं है। धन की पूजा तो बहुत कम जगहों में होती है। संसार का इतिहास उठाकर देखिए और उदाहरण ढूँढ़-ढूँढ़कर सामने रखिए तो आपको विदित हो जाएगा कि जिनकी हम उपासना करते हैं, जिनके लिए हम आंखें विछाने तक को तैयार रहे हैं, जिनकी स्मृति तरोताजा रखने के लिए हम अनेक तरह के स्मारक चिह्न बनाकर खड़े करते हैं, उन्होंने रुपया कमाने में अपना समय नहीं बिताया था, बल्कि उन्होंने कुछ ऐसे काम किए थे, जिनकी महत्ता हम रुपये से अधिक मूल्यवान समझते हैं। जिन लोगों के जीवन का उद्देश्य केवल रुपया चटोरना है, उनकी प्रतिष्ठा कम हुई है। अधिकांश अवस्थाओं में उन्हें किसी ने पूछा तक नहीं है। उन्होंने जन्म लिया, रुपया कमाया और परलोक की यात्रा की। किसी ने जाना तक नहीं कि वे कौन थे और कहाँ गए। मानव समाज स्वार्थी अवश्य है, पर वह स्वार्थ की उपासना करना नहीं जानता। अन्त में वे ही पूजे जाते हैं, जिन्होंने अपने जीवन को अर्पित करते समय सच्चे मनुष्यत्व का परिचय दिया है।

- निम्नलिखित विषयों में से किसी एक विषय पर 300 शब्दों में निबंध लिखिए : [10]

50. क्रिकेट का नशा

51. कम्प्यूटर युग

52. भारतीय नारी

53. प्रदूषण की समस्या